PRZEGLĄD PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY

Z DODATKIEM GAZETA GIEŁDOWA I LOSOWAŃ

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM PRZEMYSŁU, HANDLU I FINANSÓW.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTR. ZŁOTA 5.— TEL. 57-30 i 195-03. Konto w P. K. O. № 1465.

WYCHODZI DWA RAZY NA MIESIĄC. WARSZAWA — CZERWIEC 1922.

REDAKTOR PRZYJMUJE WE WTORKI I SOBOTY OD 6 — 7. RĘKOPISÓW NIE ZWRACA SIĘ.

Polski tranzyt kolejowy.

Równowaga budżetu kolejowego zależną jest przedewszystkiem od polityki taryfowej, patrzącej w przyszłość i roztaczającej równą opiekę tak nad przewozami wewnętrznemi, jak nad eksportem, importem oraz tranzytem.

Polityka taryfowa posiadała przed wojną uświęcone zasady, od których nie mogła odstąpić nawet wtedy, gdy musiała bronić się przed konkurencją przewozową kolei sąsiednich, lub gdy chciała stwarzać dla nich konkurencję własną.

Mylnem jednak byłoby kurczowe trzymanie się tych zasad po wojnie światowej, która prawie całe życie społeczne radykalnie zmieniła, nie pozostawiając prawie niczego na podstawach przedwojennych. Świadczenia kolejowe są wszędzie jednakowe i prawie wszędzie koszta dokonania tychże są również prawie te same, dlatego wydaje się niezrozumiałem, aby państwa o słabszej walucie musiały dla państw o walucie mocniejszej tylko z tego powodu, wykonywać pracę często kilkanaście razy taniej od tego, co państwa mocniejsze pobierają za tą samą pracę własną u siebie samych.

Trafność tego twierdzenia uznały Państwa zwołujące konferencję w Genui i zaleciły wypracowanie wspólnej taryfy w jednej walucie.

Niestety politycy taryfowi nie rozwiązali tego tak jasnego zagadnienia, rzekomo z powodu braku rzeczoznawców finansowych, którzy w kolejnictwie są tylko rzeczywistymi wykonawcami woli i zarządzeń polityki taryfowej.

Miejmy jednak nadzieję, że to się zmieni wkrótce.

Polska polityka taryfowa, widząc że przewozami wojskowemi, trochę drzewa i nafty, materjału do odbudowy kraju, oraz ziemiaków z poznańskiego na kresy wschodnie i z wschodniej Małopolski na Śląsk Górny ustawicznie tylko zwiększa deficyt kolejowy, powinna baczną zwrócić uwagę na tranzyt, oparty na zasadach przedwojennych co do samej manipulacji przewozowo-obrachunkowej oraz na zaleconej przez Mocarstwa Sprzymierzone jednolitej taryfie o jednej walucie (frank francuski), z której dochód w obcej walucie pokryłby cały deficyt kolejowy.

Przedewszystkiem utopja o sprzedaży tranzytu musi zniknąć, a Polska musi wszelkiemi siłami dążyć do zdobycia tranzytu, dającego dochód nie tylko w zdeprecjonowanej marce polskiej jak przewozy wewnętrzne.

Przed wojną tak naturalny jak i sztuczny tranzyt przy samej przez się rozumiejącej się nieograniczonej odpowiedzialności kolei za przewożony towar, zdobywało się:

1) krótkością i sprawnością linji tranzytowych;

2) przyśpieszonemi terminami dostawy;

3) bezpośredniem obliczaniem i zarachowywaniem przewoźnego od stacji nadawczej do stacji odbiorczej.

4) taniością taryfy, przyczem kolej, pragnąca zdobyć tranzyt, przejmowała dla swoich linji konkurencyjne stawki drugiej kolei, stawki żeglugi wodnej a nawet uwzględniała konkurencję przewozu szosą na krótkich odległościach.

Zdolność konkurencyjna kolei w przewozach, oparta na powyższych przesłankach i na odnośnych umowach kolejowych, sprawiała, że koleje tylko w pewnym odsetku zdolne do konkurencji w przewozach międzypaństwowych, gdyby nawet nie były dopuszczone do naturalnej obsługi w danej komunikacji, to jednak partycypowały procentowo w czystym zysku z przewozów przez siebie niedokonanych proporcjonalną kwotą do ich zdolności konkurencyjnej.

Rozrachunki takie—dość kosztowne oraz saldowanie udziałów za przewóz z całego przewoźnego, pobieranego zwykle na stacji przeznaczenia, odbywały się w międzypaństwowych „Wspólnych Biurach Obrachunkowych" i „Saldowań" w Brukseli, Berlinie i Wiedniu i można śmiało twierdzić, że poniekąd wpływały dodatnio na stałość walut.

Wojna światowa zniszczyła te zdobycze gospodarki kolejowej, wytworzyła stan beztaryfowy, (Tariflosen Zustand) a wynikłe stąd współzawodnictwo w utrzymaniu własnej, wysoko stojącej waluty na osiągniętej wyżynie oraz często jawna dążność do obniżenia waluty sąsiada, jak również bojaźń państw o słabej walucie przed rzekomo wielkiemi stratami przeliczeniowemi obcych walut, podtrzymują ten stan, nie bacząc, że on wprost zabija wszelki racjonalny handel, śrubując ceny towarów w zawrotną wysokość, spowodowaną kosztami, połączonemi z dzikiemi (łamanemi) przewozami międzypaństwowemi, które jednak dopiero po licznych i kosztownych konferencjach wogóle przychodzą do skutku i muszą się odbywać za pośrednictwem przedsiębiorstw ekspedycyjno-transportowych.

Przeliczanie walut przy obrachunkach i saldowaniu w trzy miesiące i później po dokonaniu przewozów musi dla państw o chwiejnej walucie wywołać straty finansowe, może jednak przynieść i zyski. Straty i zyski możnaby ugodowo rozdzielać kilometrycznie lub proporcjonalnie do udziałów, dochodu państw uczestniczących w danym przewozie, a co najważniejsze, dochód z prawidłowego a wskutek tego wzmożonego ruchu towarowego pozwoliłby nawet na pewne ofiary nieuniknione.

Szczególniej Polsce nie powinno być obojętnem, że przy 8 godzinnym dniu pracy, a więc przy potrójnej obsadzie personelem dana linja polska w 24 godzinach przepuszcza wewnętrznych 10 pociągów osobowych i 1½ towarowego, chociaż ta sama linja i przy tej samej obsadzie personelem mogłaby w tym samym czasie przepuścić 40 tranzytowych pociągów towarowych, tego właściwego źródła dochodu kolejowego.

Ponieważ jakiekolwiek stawianie warunków tranzytowi musi być połączone z wynikiem, zupełnie zależnym od tego, czy druga strona jest od nas słabszą czy silniejszą, Polska nie mogąc jeszcze wywierać wpływu ekonomicznego na lepiej zorganizowane państwa, powinna starać się tem usilniej o zdobycie tranzytu, ile że ze względu na nieszczęśliwe wytyczenie granic państwa, przy którem Polska nie otrzymała większych granicznych stacji węzłowych, a które jak Cieszyn, Bogumin, Bytom, Kluczbork, Krzyż, Piła, Iława i Mińsk słusznie należałyby się Polsce i na których możnaby było wykonywać prawidłowo i sprawnie manipulację zdawczo-celną, zdolność przepustowa polskich linji tranzytowych a tem samem ich zdolność konkurencyjna w międzypaństwowych przewozach nieproporcjonalnie zmalała, a przytem nie zdobyła jeszcze zaufania.

Pomimo tego ustawiczna praca nad technicznem podniesieniem zdolności przepustowej polskich kolei państwowych upoważnia do starań o zdobycie takiej ilości przewozów tranzytowych, która osiągnęłaby równowagę budżetową.

Opłaty jednak tranzytowe powinny być zbudowane na przeciętnej kosztów eksploatacyjnych we wszystkich państwach danego związku kolejowego w jednej walucie (frank francuski) i powinny być w równych częściach kilometrycznie dzielone pomiędzy państwa, a nie stosownie do przypadkowego stanu waluty wewnętrznej.

Jan Zięba.

W sprawie rozwoju polskiego przemysłu chemicznego.

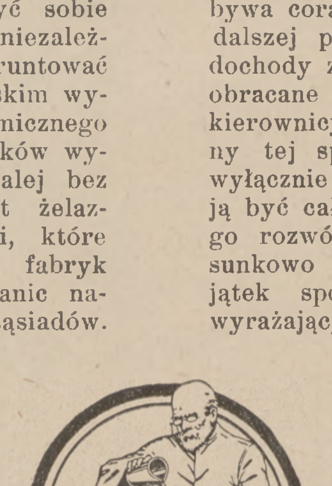
Przemysł jest wykładnikiem bogactwa państwa, a rozwój jego jest nie do pomyślenia bez rozwoju przemysłu podstawowego, jakim jest przemysł chemiczny. On posiada dla kraju największe znaczenie, bo na nim opierają swój byt wszelkie inne gałęzie przemysłowe.

W ostatnich dziesiątkach lat narody zachodnie popierały u siebie rozwój tego przemysłu wszelkiemi siłami tak, że w niektórych państwach, jak zwłaszcza w Rzeszy Niemieckiej doszedł on do nadzwyczajnego rozkwitu, a jego doniosłość uwydatniła się w wojnie, kiedy dzięki swemu potężnemu przemysłowi chemicznemu mogli otoczeni zewsząd Niemcy stawiać czoło całej koalicji. Dopiero kiedy aljanci zorganizowali u siebie własny, niezależny przemysł chemiczny mogli dorównać Niemcom i zwycięsko zakończyć wojnę, a zarazem zapewnić sobie na lata pokoju większą, niż to dotąd było, niezależność ekonomiczną od niemieckiego przemysłu chemicznego.

W Polsce porozbiorowej przemysł chemiczny, w nowoczesnem zrozumieniu, nie istniał prawie zupełnie, jakkolwiek były naturalne warunki jego rozwoju. Dziś dopiero w wolnej Polsce, kiedy znikły rządy zaborcze, które dotychczas umyślnie stawiały przeszkody powstaniu rodzimego przemysłu chemicznego, mamy możność rozbudowy tego przemysłu tak, by zabezpieczyć sobie w ten sposób nietylko ekonomiczną niezależność od państw bogatszych, ale ugruntować byt państwowy wywalczony bohaterskim wysiłkiem narodu. Bez przemysłu chemicznego bowiem, bez własnych fabryk środków wybuchowych, gazów bojowych, a dalej bez fabryk nawozów sztucznych, hut żelaznych i tych wszystkich wytwórni, które produkują surowce dla tamtych fabryk nie można marzyć o obronie granic naszych w chwili odwetu potężnych sąsiadów.

Stworzenie i planowa rozbudowa niezależnego przemysłu chemicznego opartego o własne surowce, to postulat pierwszorzędnej wagi dla naszego bytu samodzielnego.

Aby ten cel osiągnąć, potrzeba nam twórczo czynnych, wykwalifikowanych chemików - technologów, którzy by potrafili organizować i prowadzić fabryki chemiczne. Dalej trzeba nam własnych metod fabrykacji, zastosowanych do naszych specjalnie warunków, do naszych surowców, naturalnych skarbów mineralnych naszej ziemi, a nie metod obcych, dla obcych warunków opracowanych, częstokroć wprost nam niedostępnych. Wreszcie potrzeba nam czynnika organizującego, któryby baczył na to, aby powstały u nas wytwórnie wzajemnie się uzupełniające, aby ogromny obszar rozmaitych gałęzi przemysłu chemicznego nie wykazał luk, które w razie odcięcia dowozu jakiegoś surowca spowodować by mogły przymusową bezczynność innych działów przemysłu, stawiając nas w położeniu bez wyjścia.

Otóż stworzenie u nas tych, koniecznych dla rozwoju przemysłu, warunków ma na celu „Chemiczny Instytut Badawczy" w Polsce z Dyrektorem Instytutu prof. Ignacym Mościckim na czele. Stowarzyszenie to zostało założone we Lwowie jeszcze w roku 1916, pod nazwą Instytutu Badań Naukowych i Technicznych „Metan", jako placówka dla technologicznej pracy twórczej na wzór zagranicznych instytutów badawczych, a to dzięki staraniom grona ludzi, którym leżała na sercu sprawa ekonomicznego uniezależnienia kraju. Instytucja ta w ciągu lat rozwija się coraz pomyślniej, rozwiązuje szereg pierwszorzędnych zagadnień dla przemysłu chemicznego a realizując swe wynalazki zdobywa coraz szersze podstawy finansowe do dalszej pracy. Wychodząc z założenia, że dochody z pracy tego rodzaju powinny być obracane tylko na dalszy rozwój instytucji, kierownicy „Metanu" dokonali przemiany tej spółki na stowarzyszenie o celach wyłącznie społecznych, którego dochody mają być całkowicie obracane na dalszy jego rozwój i uchwalili za skromnem stosunkowo odszkodowaniem, oddać cały majątek spółki i jej dotychczasowy dorobek, wyrażający się przeszło stu patentami na rzecz nowopowstającego „Chemicznego Instytutu Badawczego". Wychodząc z założenia, jak ważnym postulatem dla bytu samodzielnego Polski jest rozbudowa jej przemysłu chemicznego, społeczeństwo Polskie powitać powinno gorącą inicjatywę powołania do życia tej ze wszechmiar doniosłej dla życia gospodarczego Polski i jej niezależnego bytu placówki.

Sytuacja gospodarcza świata.

Czas powojenny ze szczególną jaskrawością wykazał współzależność gospodarczą oddzielnych krajów i doprowadził do absurdu sytuację ekonomiczną, przy której jedne kraje duszą się w nadmiarze wyprodukowanych towarów, nie znajdując na nie zbytu, inne znowu są pozbawione rzeczy najniezbędniejszych, nie mogąc ich nabywać wskutek niskiego kursu waluty.

Rok 1921 nacechowany był dla pierwszej grupy krajów spadkiem cen i dużą liczbą bezrobotnych, dla drugiej — stałym wzrostem cen, ciągłą inflacją i niemożliwością opanowania deficytu budżetowego.

Przechodząc do poszczególnych krajów, zaznaczyć należy, że Stany Zjednoczone, aczkolwiek silnie zmniejszyły cyfrę przywozu i wywozu, zachowały jednak bilans handlowy wybitnie dodatni, i zadłużenie innych państw względem Ameryki zwiększyło się w r. 1921 jeszcze o 2 miljardy. Jednak stan wewnętrzny Ameryki jest b. ciężki. Najważniejsze gałęzie przemysłu pracowały w r. 1921 zaledwie w połowie swej zdolności wytwórczej, a cyfra bezrobotnych w początku r. b. — 6 milj. — najwymowniej świadczy o powadze położenia. Tylko na rynku pieniężnym Ameryka zdołała szczęśliwie wybrnąć z położenia, i zapanowała tam obecnie obfitość gotówki.

Względem Europy Stany Zjednoczone zajęły stanowisko wyczekujące. W gorszej o wiele sytuacji jest Anglja, która dlatego gorączkowo szuka wyjścia. Bilans handlowy 1921 r. jest dla niej ujemny, liczba bezrobotnych na początku 1922 r. sięgała 2 milj.; zagadnienia budżetowe na r. 1922 przedstawiają się niepomyślnie; wobec złych konjunktur sfery przemysłowe domagają się zmniejszenia podatków; tymczasem klęska bezrobocia nakłada na rząd nowe ciężary.

Położenie wikła się coraz bardziej. Za wszelką cenę należy znaleźć rynki zbytu, któreby ożywiły życie gospodarcze; dlatego Anglja była inicjatorką konferencji genueńskiej, która miała doprowadzić do odbudowy gospodarczej Wschodu.

Na tym tle występuje rozbieżność interesów Anglji i Francji. Ta ostatnia nie była tak wybitnie eksportowym krajem i utrata rynków zbytu nie dotknęła jej w tak silnym stopniu. Zato sytuacja finansowa Francji jest niesłychanie poważna. Budżet ogólny przedstawła duży deficyt, do którego dochodzą jeszcze sumy na odbudowę terenów zniszczonych i pensje wojskowych. W myśl traktatu wersalskiego mają one być zapłacone przez Niemcy. Ponieważ Niemcy należnych dotąd sum nie wpłaciły, Rząd francuski zmuszony jest awansować je na rachunek Niemiec. Nie mając na nie pokrycia z dochodów, czerpie je z pożyczek wewnętrznych, które w d. 1.I 1922 r. wynosiły kolosalną sumę 80 miljardów! Nic też dziwnego, że we Francji zagadnienie odszkodowań góruje nad innemi, i że tam właśnie powstała myśl sfinansowania odszkodowań przez Amerykę.

Tymczasem Ameryka odmówiła udziału w konferencji genueńskiej, a Izby Ustawodawcze wypowiedziały się przeciw redukcji długów aljanckich.

Rozwiązanie światowego zagadnienia gospodarczego znowu zostało powikłane i perspektywy najbliższe zupełnie nie są pomyślne. Z całego chaosu programowego konferencji Genueńskiej wyłonił się jeden tylko postulat konkretny: sprawa odbudowy Rosji mająca być przedmiotem rozważań na Konferencji Haskiej. Najbliższe też dnie dadzą nam odpowiedź na tę zawikłaną sprawę, mającą niezmiernie doniosłe znaczenie dla spokoju Europy.

-ski.

Dwie inflacje.

Kilkoletnia wojna spowodowała wielkie zaburzenia w życiu gospodarczem świata. Niezmiernie ciekawem, a zarazem charakterystycznem dla obecnej światowej sytuacji gospodarczej zjawiskiem, jest inflacja z jednej strony papierowa, z drugiej zaś złota.

Europa, wyczerpana długoletnią wojną, odczuwa dotkliwie skutki inflacji papierowej. Złoto zostało wywiezione do Ameryki, której obecnie sprawia kłopot inflacja złota. Istotnie zarówno inflacja papierowa jak i złota stanowią poważne niebezpieczeństwo dla rozwoju gospodarczego danego kraju.

Przed wojną Ameryka wywoziła złoto i dopiero podczas wojny stosunek ten zmienił się zasadniczo. Nadmiar wywozu złota nad przywozem w 1911/12 r. stanowił 8.391.848 dol., w 1912/13 — 856.597 dol., w 1913/14 — 43.499.870 dol., lecz już w 1914/15 r. przywóz przewyższa wywóz o 25.344607 dolarów, w 1915/16 r. — 403.759.753 dol., w 1916/17 — 685.254.801 dol. Według danych „Federal Reserve Bulletin” zapasy złota w Stanach Zjednoczonych podniosły się z 5.480.009.884 dol. w dn. 1 lipca 1917 r, do 8.282.433.487 dol. w dn. 1 stycznia 1922 r.

Inflacja złota odgrywa rolę hamulca w życiu gospodarczem Stanów Zjednoczonych, co uwydatnia się jaskrawo na bilansie handlowym za ostatnie lata.

	1920 r.		1921 r.
Przywóz .	5.278.481.490	dol.	25.090.252.403
Wywóz . .	8.228.016.307	„	4.485.122.696
Bilans . .	2.949.534.817	„	1.976.097.293

Ostatnio Herbert Hoover zwrócił uwagę, iż racjonalna repartycja światowych zapasów złota jest koniecznością.

Sprawa ta jest ściśle związana z odbudową Europy, która dawniej była odbiorcą towarów amerykańskich, zaś dzisiaj wskutek zniszczenia i inflacji papierowej nie może kupować. Odbudowa Europy leży w interesie Stanów Zjednoczonych, można się więc spodziewać, że niedługo rozpoczną one akcję w tym kierunku.

K-ski.

Przemysł papierniczy w Polsce.

Na temat powyższy odbył się w połowie czerwca w Stowarzyszeniu Techników w Warszawie odczyt specjalisty w dziedzinie przemysłu papierniczego inżyniera Lucjana Stanisławskiego.

Prelegent zobrazował w b. dobrze skonstruowanym odczycie rozwój przemysłu papierniczego i konjukturę tego przemysłu na przyszłość.

Jak wynika z treści odczytu, przemysł papierniczy w Polsce jest niedostatecznie rozwinięty, obecna produkcja krajowych papierni pokrywa zaledwie $^1/_3$ zapotrzebowania rynku wewnętrznego na papier. Powstały stąd brak papieru przywozi się z zagranicy lecz ze względu na trudności walutowe, oraz ze względu na pewne trudności otrzymania zagranicą niektórych gatunków papieru, dowóz zagranicznego papieru jest niedostateczny, co powoduje w kraju stały brak papieru.

Przemysł papierniczy w kraju nie jest całkowicie uruchomiony. Zjednoczone ziemie polskie posiadają łącznie z przyznaną nam częścią Górnego Śląska 19 papierni z 37 maszynami papierniczymi, z tych czynnych jest zaledwie 24 maszyny papiernicze. Na przeszkodzie do całkowitego uruchomienia przemysłu papierniczego stoi brak surowca do produkcji papieru, niedającego się niczem zastąpić, celulozy. Polska posiada obecnie dwie fabryki celulozy: jedną we Włocławku, drugą na Górnym Śląsku w Czułowie w powiecie pszczyńskim.

Górnośląska fabryka celulozy, obecna miesięczna produkcja której wynosi około 50 wagonów celulozy. nie wchodzi w rachubę, gdyż zgodnie z traktami międzynarodowymi przez lat 15 ma prawo wywozić swój produkt do niemieckiej części Śląska, gdzie znajduje się fabryka papieru, należąca do tegoż towarzystwa.

Włocławska zaś fabryka celulozy produkuje obecnie około 150 wagonów celulozy miesięcznie, gdy tymczasem zapotrzebowanie krajowego przemysłu papierniczego wynosi miesięcznie 350 wagonów celulozy. Nawet po całkowitem uruchomieniu obecnie częściowo tylko czynnej włocławskiej fabryki celulozy, stosunki te poprawią się tylko częściowo, gdyż maksymalna zdolność wytwórcza włocławskiej fabryki celulozy nie przekracza 240 wagonów miesięcznie.

Roczne zapotrzebowanie krajowe na papier wynosi 114,000 ton. Obecna cyfra krajowej produkcji nie dochodzi do 36,000 ton, niedobór 78.000 ton. Po całkowitem uruchomieniu przemysłu papierniczego produkcja wzmoże się do 60.000 ton, *a więc pokryje zaledwie połowę zapotrzebowania krajowego.* Jako konsekwencja powyższego zestawienia wyłania się konieczność budowy nowych fabryk papieru, w pierwszej linji fabryki celulozy. Zdolność produkcyjna powstających fabryk powinna dorównywać zdolności produkcyjnej naszych obecnych 19 papierni. Wówczas dopiero pokryjemy obecne zapotrzebowanie kraju na papier. Roczne zużycie papieru w Polsce na jednego mieszkańca jest niebywale niskie, wynosi ono około 4,2 kg., gdy tymczasem Stany Zjednoczone Północnej Ameryki zużywają rocznie na 1 mieszkańca 62,7 kg., czyli piętnaście razy więcej. Anglicy zużywają 26 kg., Niemcy, Szwedzi 20 kg., francuzi i szwajcarzy 15 kg. Jedynie tylko Rosja (2,3 kg.) i Turcja (1,9 kg.) mniej zużywają papieru, niż Polska.

Polska ma wszystkie dane ku temu, by rozwinąć tę gałęź przemysłu. Potrzebny do produkcji papieru surowiec — drzewo znajduje się w dostatecznej ilości w Polsce. Niżej podane cyfry udowadniają, iż Polska stoi w Europie na piątem miejscu pod względem Zalesienia. Lesistość t. j. stosunek przestrzeni zalesionej do obszaru ogólnego Polski wynosi 23%.

Lesistość innych krajów wynosi:

1) Finlandja 57%.
2) Szwecja 47%.
3) Rosja Europ. 31%.
4) Niemcy 26%.
5) Polska 23%.
6) Norwegja 22%.
7) Francja 18,2%.
8) Włochy 14,0%.
9) Hiszpania 9,0%.
10) Anglia 4%.

Pomimo niezbyt znacznej różnicy między lesistością Polski i Niemiec, przemysł papierniczy w Niemczech silnie rozwinął się i stoi na pierwszym miejscu w Europie. Roczna produkcja papieru Niemiec w r. 1913 wynosiła 1.611.240 ton; roczna produkcja Polski w r. 1913 około 60,000, (wszystkich trzech zaborów) czyli wynosi zaledwie $^1/_{21}$ część produkcji Niemiec, a ludność Niemiec jest zaledwie $2^1/_2$ razy większą od ludności Zjednoczonej Polski.

Ogólna wszechświatowa produkcja papieru w r. 1913 wynosiła 9,690.416 ton. Stosunek produkcji Polski do cyfry ogólnej wszechświatowej produkcji wyraża się liczbą 0,6.

Z punktu widzenia ogólnego dobrobytu kraju niedopuszczalnem jest, byśmy nadal eksportowali zagranicę dziesiątki tysięcy wagonów drzewa papierniczego, a wzamian przywozili papier.

Przemysł papierniczy najwięcej rozwinął się w b. Kongresówce: na ogólną liczbę 19 papierni,—12 przypada na Kongresówkę, 3 — na Małopolskę, 2 — na Górny Śląsk, 1 — na Wołyń, 1 — na Wielkopolskę. Niebywale rozwinięty przemysł papierniczy w Niemczech nie pozwalał na rozwój papiernictwa w b. dzielnicy pruskiej. Doa piero przed $1^1/_2$ rokiem powstała w Wielkopolsce pierwsz fabryka papieru w Bydgoszczy.

Nowopowstałe fabryki papieru przez wybór odpowiedniego miejsca w stosunku do dostawy drzewa i węgla, przez zastosowanie maszyn nowoczesnych, konsumujących znacznie mniej węgla, niż maszyny przestarzałych typów, przez zastosowanie szybkobieżnych szerszych maszyn papierniczych — będą miały przewagę nad obecnymi papierniami.

Kwestja pracy na konferencji w Genui.

Komisja ekonomiczna rozważała, między innemi, kwestję pracy, jako jeden ze środków, zmierzających do odbudowy gospodarczej Europy i unormowania stosunków ekonomicznych.

Ekonomiczna odbudowa Europy wymaga wzmożenia produkcji, co całkowicie zależne jest od pracy. Komisja, doceniając znaczenie współpracy robotników, zarówno mężczyzn jak i kobiet, z innemi czynnikami w dziele odbudowy, zwraca uwagę rządów na korzyści, płynące z przyjęcia konwencji i zaleceń, uchwalonych przez międzynarodowe konferencje pracy. Obecny kryzys przemysłowy, dotykając nietylko produkcję, lecz i zdolność zaspakajania przez najszersze masy swych potrzeb, ciąży materjalnie i moralnie nad całym światem robotniczym.

W sprawie walki z bezrobociem Komisja, obok pomocy i ubezpieczeń robotników na wypadek bezrobocia, zaleca następujące środki: tworzenie biur pośrednictwa pracy i wyszukiwanie w ten sposób pracy dla bezrobotnych, zawieranie umów między państwami w sprawie emigracji i imigracji, zatrudnianie w rolnictwie robotników pozbawionych pracy w przemyśle, odpowiedni podział zamówień oraz prowadzenie produkcyjnych i pożytecznych robót publicznych. W celu osiągnięcia pozytywnych rezultatów przez zastosowanie wyżej wymienionych środków, Komisja zaleca rządom, które są członkami Międzynarodowej Organizacji Pracy, ratyfikowanie konwencji, uchwalonej na konferencji w Waszyngtonie, a dotyczącej bezrobocia i walki z nim. Niezależnie od tego, zaleca się, aby Międzynarodowe Biuro Pracy zbierało i rozsyłało wszelkie dane, dotyczące doświadczeń, wszystkie państwa porobiły w walce jakie z bezrobociem. Wszystkie rządy winny przyłączyć się do ankiety o bezrobociu, uchwalonej na Międzynarodowej Konferencji Pracy w Paryżu w 1921 r.

Zalecenia Konferencji w Genui nie rozwiązują wcale kwestji bezrobocia, mają ją zaledwie łagodzić i to tylko w bardzo nieznacznym stopniu. Przyczyny zła leżą głębiej i dlatego usunięcie ich przedstawia wielkie trudności.

A.

O umowę handlową z Hiszpanją.

Przed kilkoma miesiącami Hiszpanja wyraziła chęć zawarcia umowy handlowej z Polską. Rokowań dotychczas nie rozpoczęto, chociaż Poselstwo hiszpańskie nadesłało Rządowi Polskiemu projekt tej umowy.

Hiszpanja, prowadząc wojnę cłową z Francją, znalazła się w trudnem położeniu, co zmusza ją do zabiegów o rynki zbytu dla swych towarów. Tem się też tłumaczy chęć zawarcia tylko krótkoterminowej umowy, która nie regulowałaby całokształtu polsko-hiszpańskich stosunków handlowych, natomiast umożliwiła Hiszpanji umieszczenie na rynku polskim towarów, z których niektóre nie mogą być przywożone do Polski z powodu istniejącego zakazu przywozu.

Zasada największego uprzywilejowania winna być zastosowana w umowie w całej rozciągłości, gdyż wyłącznie z pod jej działania spraw celnych, pozbawiałoby Polskę tych ulg, które otrzymały inne państwa. Należy dodać, iż stosowanie klauzuli największego uprzywilejowania w traktatach handlowych zalecone jest przez konferencję genueńską. Z punktu widzenia naszych interesów handlowych przyznanie Polsce stawek drugiej kolumny taryfy celnej — nie przedstawia żadnych korzyści, gdyż i te stawki są bardzo wysokie.

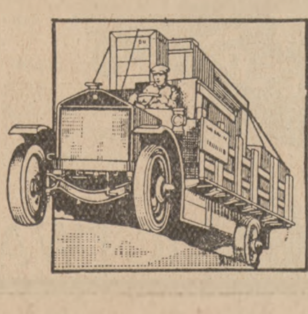
Ze względu na obecną sytuację ekonomiczną obu krajów — wyżej omawiana umowa potrzebna jest raczej Hiszpanji. Musi ona jednak obejmować całokształt stosunków handlowych polsko - hiszpańskich i dawać obu stronom korzyści gospodarcze.

'.

O formę handlu z Rosją.

Państwa Europy Zachodniej poświęcają wiele uwagi kwestji nawiązania stosunków handlowych z Rosją, sądząc, iż w ten sposób uda się złagodzić powojenny kryzys gospodarczy. Niewątpliwie rachuby te, jako oparte na niedostatecznej znajomości stosunków rosyjskich, okażą się zawodne. Problemat nawiązania stosunków gospodarczych z Rosją jest bardzo trudny do rozwiązania ze względu na system polityczny sowietów, kompletną dezorganizację życia gospodarczego i brak pieniędzy. Chcąc, aby Rosja mogła odgrywać pewną rolę w światowej wymianie towarowej, trzeba jej przedewszystkiem udzielić wielkich kredytów w celu zaprowadzenia komunikacji, odbudowania rolnictwa i uruchomienia przemysłu. Przy obecnym stanie zupełnego chaosu handel z Rosją nie może dać w najbliższej przyszłości oczekiwanych rezultatów. Niemniej jednak chodzi o formę nawiązania stosunków handlowych z Rosją w chwili obecnej, co zwłaszcza dla nas może mieć pewne znaczenie.

Pod tym względem od dość dawna przygotowują się z całą skrupulatnością Niemcy, uwzględniając doświadczenie nabyte w handlu z sowietami. Reprezentacje handlowe sowieckie trzymają się osobliwej taktyki, polegającej poprostu na sprytnem podburzaniu jednej firmy przeciwko drugiej, wygrywaniu jednego konkurenta przeciwko drugiemu i osiągania w ten sposób dla siebie dogodnych warunków kupna. W celu przeciwdziałania podobnym praktykom należy zająć przeciw sowietom jednolity front przez tworzenie syndykatów branżowych, które będą traktowały z przedstawicielstwami handlowemi sowietów imieniem danej gałęzi przemysłu. Lecz w najbliższej przyszłości handel z sowietami, które nie mają czem płacić, będzie handlem tylko kompensacyjnem, wobec czego koniecznem staje się porozumienie między syndykatami branżowemi w celu wzajemnej wymiany towarów otrzymanych od sowietów w drodze kompensacyjnej. W tym celu Niemcy zamierzają utworzyć syndykat międzybranżowy.

W takiej formie wyobrażają sobie Niemcy handel z sowietami. Niewątpliwie organizacja ta ma słabe strony i w normalnych warunkach nie mogłaby być zastosowaną, lecz ze względu na handel z sowietami jest bodaj czy nie jedynie możliwą.

Sfery przemysłowe i handlowe niemieckie podkreślają z naciskiem konieczność stworzenia w Rosji dla cudzoziemców specjalnych praw, zabezpieczających ich własność prywatną, oraz szybkie wykonywanie tych praw.

M. Jelicz.

Włochy a polska nafta.

Włochy, posiadając zaledwie niewielkie ilości nafty na Sycylji i koło Amiano, nie odgrywały w dziedzinie nafty prawie żadnej roli. W 1919 r. produkcja światowa ropy naftowej wynosiła 75.096.400 ton, z czego na Włochy przypadało zaledwie 5.500 ton.

Nafta posiada doniosłe znaczenie zarówno dla rozwoju życia gospodarczego kraju, jak i obrony państwa. Po wojnie więc Włosi, wzorem wielkich mocarstw, mobilizują swoje kapitały w celu inwestowania ich w nafcie, oczywiście zagranicą. Wielkie zainteresowanie we Włoszech wzbudziła nafta polska ze względu na to, iż Rząd polski jest właścicielem znacznych, bo 22.000 hekt. wynoszących, terenów naftowych, oraz że Polska zawarła z Francją umowę naftową, dogodną dla francuskich przedsiębiorstw naftowych. Traktat handlowy polsko-włoski nie wspomina zupełnie o sprawach naftowych, lecz Włochy, podobnie jak Francja, zamierzają zawrzeć z Polską oddzielną umowę naftową. Oczywistem jest, iż będą żądali zastosowania w umowie klauzuli największego uprzywilejowania, co, w razie uzyskania, zapewni im te same ulgi i korzyści, które otrzymał kapitał francuski.

Cały aparat jest już zmontowany, zaś przedstawiciel włoskiego konsorcjum przyjechał do Polski badać grunt. Włosi, dbając o podniesienie przemysłu naftowego w Polsce, pragną przyczynić się do wzmożenia produkcji ropy naftowej. W pierwszym rzędzie chodzi o zawarcie dogodnej umowy i uzyskania podstaw do działania.

Tu nasuwają się pewne refleksje na temat polskiej polityki naftowej. Pomiędzy niedawnemi sojusznikami z czasów wojny wre obecnie walka o naftę, walka przybierająca często dość ostre formy. Polska, będąc po wojnie w trudnej sytuacji politycznej i mając atut w ręku w formie nafty, mogła go była wygrać, lecz trzeba się było zdecydować i stanąć wyraźnie po jednej lub drugiej stronie. Potrafiliśmy nawet zainteresować pewne czynniki naszą naftą, lecz z nikim nie doszliśmy do porozumienia. Obraliśmy drogę pośrednią, rozmieniając nasze wartościowe atuty gospodarcze na drobne i w konsekwencji Polska, pomijając straty, jakie już poniosła, do dnia dzisiejszego napotyka na znaczne trudności polityczne, nie pozwalające na szybkie wyjście z chaosu. I dziś, zawierając umowy, płacimy interesami gospodarczemi za drobne koncesyjki polityczne. Widoczny jest brak zdecydowanej linji w polityce naftowej.

Anft.

O tereny wolnościowe w portach rumuńskich.

Na podstawie traktatu handlowego, zawartego z Rumunją, Polska otrzymała opcję na prawo wydzierżawienia terenów wolnocłowych w portach rumuńskich w ciągu jednego roku. Rumuni zachęcali przedstawicieli Polski, zwiedzających porty rumuńskie, do szybkiego wykorzystania prawa opcji i wydzierżawienia terenów, wynoszących 6.000 m. kw., w celu nawiązania bliższych stosunków handlowych między Polską a Rumunją. Wiceminister Przemysłu i Handlu, który zawierał traktat handlowy z Rumunją, po powrocie do Warszawy przedstawił powyższą sprawę sferom zainteresowanym. Tyle zrobił Rząd, reszta zaś należała do przedsiębiorstw handlowych i transportowych. Przedstawiciele tych przedsiębiorstw, zaopatrzeni w listy polecające, jeździli do Rumunji, badali sytuację, lecz na tem się skończyło. A sprawa jest pilna i wielkiej wagi dla rozwoju stosunków handlowych ze Wschodem. Nasza ekspansja gospodarcza nie pójdzie na Zachód, lecz zawsze będzie się kierowała na Wschód i południowy Wschód i dlatego koniecznością jest tworzenie naszych placówek handlowych oraz torowanie sobie szlaków handlowych w kierunku naturalnej ekspansji ekonomicznej. Zamiast wykorzystać uprawnienia traktatowe, traktujemy tę doniosłego znaczenia gospodarczego sprawę z dziwną obojętnością, nie bacząc na to, że traktat handlowy jest już ratyfikowany, zaś prawo opcji wyekspiruje niedługo. Zapewne kiedyś będziemy doceniali znaczenie terenów wolnocłowych w portach rumuńskich, lecz wtedy znajdziemy się w sytuacji dużo gorszej, gdyż tereny najlepsze wydzierżawią przedsiębiorstwa innych krajów. Z tych względów należy zwrócić uwagę naszych sfer gospodarczych na powyższą sprawę.

Nawiasem należy dodać, iż w sprawie wydzierżawienia terenów wolnocłowych w portach rumuńskich przyjechał do Warszawy p. Lucjan Gódziszewski, prezes Komisji organizującej Izbę handlową rumuńsko-polską w Bukareszcie.

Pierwsza fabryka lokomotyw w Polsce.

Wskutek celowych zakazów państw zaborczych nie było na ziemiach polskich ani jednej fabryki lokomotyw.

To też słusznie oceniając wielkie znaczenie polityczne i gospodarcze jaknajszybszego rozpoczęcia budowy lokomotyw w Polsce, Rząd poparł inicjatywę założycieli Spółki Akcyjnej p. f. Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce, przez udzielenie zamówienia na 1200 lokomotyw z dostawą w ciągu lat 10. Dla wykonania tego zamówienia w początku roku zeszłego przystąpiono do budowy zakładów przy st. Chrzanów w Małopolsce Zachodniej.

Miejsce to wybrano ze względu na bliskie sąsiedztwo Zagłębie Dąbrowskiego i Górnego Śląska, a więc sąsiedztwo hut, które będą dostarczały fabryce żelaza i stali — głównych materjałów produkcji, oraz sąsiedztwo zakładów Spółki Akcyjnej „W. Fitzner i K. Gamper“, które będą nowej fabryce dostarczały kotłów i odlewów żeliwnych.

Powierzchnia nabytych gruntów wynosi około 800.000 m². Z tego 100 morgów przeznaczone są na teren fabryczny, co zapewnia również możność nieograniczonego rozszerzenia zakładów na przyszłość.

Pokryte lasem wzgórza obszaru 40 morgów, w odległości kilkuset metrów od fabryki, przeznaczone są na kolonję urzędniczą i robotniczą.

W roku 1921 doprowadzono ze stacji Chrzanów na teren fabryczny tory kolejowe i wykonano najważniejsze budynki, należące do największych w Polsce gmachów w żelazo-betonie, a mianowicie montażownia i budynek warsztatu mechanicznego o powierzchni ogólnej około 14000 m. kw. Oprócz tego wybudowano biuro, warsztat tymczasowy, magazyny, skład aprowizacyjny, domy mieszkalne, baraki robotnicze i 2 duże domy dwupiętrowe w mieście Chrzanowie na mieszkania dla urzędników. Kuźnia jest w budowie.

Dzięki umowie zawartej na lat 10 z Towarzystwem Akc. W. Fitzner i K. Gamper, posiadającem w Sosnowicach i Dąbrowie Górniczej wzorowo urządzoną fabrykę kotłów i odlewnię żeliwa, Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce może obejść się bez budowy tych działów fabrykacji i zmniejszyć w ten sposób wydatki o parę miljardów.

Dzięki osiągniętemu porozumieniu ze Sp. Akc. Elektrowni w Sierszy, która zobowiązała się na okres lat 10 dostarczać potrzebnego prądu na siłę i światło, zaoszczędzone również będą olbrzymie wydatki na budowę własnej centrali.

System ten realizacji przedsiębiorstwa ma znaczenie nietylko dla akcjonarjuszów, gdyż umożliwia stworzenie jednego z największych zakładów przemysłowych w Polsce z możliwie najmniejszym wydatkiem kapitału, lecz ma i znaczenie o g ó l n o - p a ń s t w o w e, gdyż zmniejsza kwoty amortyzacyjne, które w myśl umowy Skarb ponosi w cenie lokomotyw.

Rozkład budynków fabrycznych jest zastosowany do wymagań planowej fabrykacji i racjonalnego ruchu materjałów. Wszystkie budowle wykonywane są całkowicie z krajowych materjałów oraz przy pomocy polskich sił technicznych.

Obok wystawienia budynków najważniejszą troską Zarządu było zaopatrzenie fabryki w niezbędne maszyny. Polski przemysł, niestety, maszyn specjalnych do fabrykacji lokomotyw nie wyrabia. Trzeba więc było uzyskać maszyny z zagranicy na najdogodniejszych warunkach.

Po wielomiesięcznych pertraktacjach z licznymi ugrupowaniami zagranicznemi najodpowiedniejszym zarówno pod względem technicznym jak i finansowym okazał się zakup maszyn od Svenska Verktygsmaskinfabrikers Export Aktiebolag, obejmującej 20 największych fabryk szwedzkich. Przy poparciu Rządów Polskiego i Szwedzkiego został zawarty kontrakt na dostawę maszyn za sumę koron szw. 1.200.000, częściowo na kredyt ośmioletni o bardzo umiarkowanem oprocentowaniu (tylko 6%, rocznie), częściowo za przyjęcie części akcji Spółki.

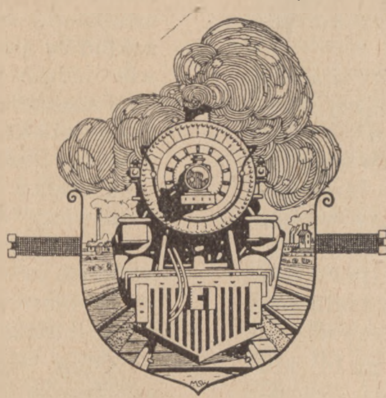
Główne obrabiarki i maszyny będą dostarczone już począwszy od miesiąca lipca r. b.

Przez korzystny zakup maszyn zostało rozstrzygnięte najważniejsze i najtrudniejsze zagadnienie.

W ciągu roku bieżącego rozpocznie fabryka dostawę Rządowi pierwszych 18 lokomotyw, wyposażonych w kotły wykonania Tow. Akc. W. Fitzner i K. Gamper w Sosnowcu a wykończonych i zmontowanych przez pierwszorzędną, jedną z najstarszych na świecie fabryk lokomotyw, „Staats-Eisenbahn-Gesellschaft", która na mocy umowy jest obowiązana do okazywania nam wszechstronnej pomocy technicznej. Będą te pierwsze parowozy wykonane zjednoczonemi siłami Polski i zagranicy, stwarzające przejście logiczne od produkcji zagranicznej do krajowej.

Przed końcem roku bieżącego rozpocznie się fabrykacja części mechanicznych lokomotyw w Polsce. Będzie to znowu duży krok naprzód w p o p r a w i e b i l a n s u p ł a t n i c z e g o P o l s k i, gdyż dotąd Skarb — wo-

bec braku fabryki lokomotyw w Polsce — wydawać musiał corocznie miljardy na zakup dla Ministerstwa Kolei Żelaznych lokomotyw zagranicą. Rozpoczęcie budowy lokomotyw w Polsce ma pod tym względem szczególnie wielkie znaczenie, gdyż Polska posiada wszystkie materjały, niezbędne do ich budowy, dostateczną ilość wykwalifikowanych inżynierów i techników, którzy z braku pola pracy w Polsce dotąd pracowali w fabrykach lokomotyw zagranicą, i dość robotników szukających pracy.

Zespół wybitnych fachowców gwarantuje, że lokomotywy będą wykonane we właściwy sposób. Przy obecnych cenach lokomotyw, wynoszących kilkadziesiąt miljonów mkp., wykonanie kilkudziesięciu lokomotyw rocznie pozwoli Spółce osiągnąć miljardowe obroty, co nawet przy umiarkowanym zysku 10% odobrotu da możność poważnego oprocentowania kapitału akcyjnego i będzie też słuszną remuneracją dla tych kapitałów, które w pierwszym okresie odbudowy Polski przyczyniły się do stworzenia placówki przemysłowej, niezbędnej dla ugruntowania niezależności gospodarczej i siły naszego Państwa.

KRONIKA KRAJOWA
PRZEMYSŁ

„Gnom" Sp. Akc. Zakłady przemysłu zarobkowego, instrumentów muzycznych i drobnych wyrobów drzewnych.

Odradzający się po wojnie nasz przemysł zyskał nową placówkę przez powstanie Spółki pod powyższą firmą.

W dn. 23 maja r. b. w lokalu Polskiego Banku Przemysłowego w Warszawie odbyło się Konstytujące Walne zgromadzenie Spółki akcyjnej z kapitałem początkowym 30.000.000 mk. p., mającej za cel fabrykację masową-maszynową i zbyt wszelkiego rodzaju zabawek i drobnych wyrobów drzewnych. Przedsiębiorstwo zostaje zorganizowane na wzór wielkich przedsiębiorstw tego rodzaju, istniejących od szeregu lat w Niemczech, a od czasu wojny we wszystkich państwach Europy zachodniej i w Ameryce. Twórcy przedsiębiorstwa postawili sobie za cel, przez racjonalną organizację i stosowanie najnowszych środków technicznych, pozwalających na wyrób masowy stworzyć typ polskiej zabawki, zdolnej do rywalizacji z zagraniczną tandetą zarówno pod względem ceny jak i artystycznego wykonania. Znaczny kapitał jakim rozporządza Spółka oraz udział najwybitniejszych sił fachowych i artystycznych (prof. Politechniki Warszawskiej Stanisław Noakowski, prof. Edward Trojanowski, art. mal. M. Werten), dają gwarancję niewątpliwego powodzenia. Wobec całkowitego pokrycia pierwotnego kapitału zakładowego uchwalono i zapewniono podniesienie tegoż do kwoty 60.000.000 mk.

Do Zarządu Spółki wchodzą: Dyr. Polskiego Banku Przemysłowego Gustaw Pełka, Dyrektor Kopenhaskiego Tow. Kolejowego Teodozy Nosowicz, Dyr. Ludwik Heller, Dyr. Bronisław Mańkowski, Dyr. Spółki Akcyjnej „Comex" Bolesław Pendzel, Inż. Jan Skiwski, Wicedyrektor Polskiego Banku Przemysłowego Henryk Świerczewski. Na Dyrektora Zarządu powołano p. Bronisława Mańkowskiego.

Spółka mieści się we własnej nieruchomości w Warszawie, Praga Zygmuntowska 8.

Wydział „Ligi Pomocy przemysłowej"

uchwalił w dn. 20.VI br. pod przewodnictwem ks. A. Lubomirskiego projektowany przez Dr. Jana Poratyńskiego nowy Statut Ligi P. p. postanowił przedłożyć go Walnemu Zjazdowi Ligi, który odbędzie się we Lwowie, dn. 24 maja br.

Nowy statut określa nadal Ligę jako instytucję ideową. Cały szereg pracowni doświadczalnych z dziedziny przemysłu domowego, istniejących w łonie Ligi we Lwowie i Krakowie, przemienia się obecnie w Spółki z ogr. por. by dać w ten sposób możność rozwoju nowym gałęziom przemysłu rodzimego i uzyskać odpowiednie środki materjalne na prowadzenie akcji ideowej Ligi. Do przeprowadzenia tych zmian wybrano dwie komisje: dla Lwowa pp. Dr. Poratyński, Dr. J. Schoennett wraz z Prezydjum, zaś w Krakowie pp. Inż. Karol Rolle i Witold Ostrowski.

W sprawie mściwych artykułów w jednem z pism krakowskich, zamieszczonych przeciw Dyrektorowi Sokołowskiemu, udzielono temuż po ścisłem zbadaniu zupełnej satysfakcji, a p. Wiceprezesowi Ligi Rollemu wyrażono serdeczną podziękę za gorliwą opiekę nad sprawami Ligi w Krakowie.

Pożyczka dla cukrownictwa.

Przemysł cukrowniczy Zachodniej Polski ma możność uzyskania we Francji pożyczki w kwocie 27 miljonów franków wzamian za cukier. Zainteresowane sfery przemysłowe starają się zapewnić sobie prawo wywozu cukru.

Spółki drzewne w Polsce.

Ilość spółek w przemyśle drzewnym wynosi 53 o kapitale zakładowym przeszło 2¼ miljarda mk. pol. z czego przypada na:

Fabryki zapałek — 6 o kapitale 315.290.000,

Fabryki gontów, klepek, obręczy i tartaki—27 o kap. 1.402.500.000,

Fabryki wyrobów ciesielskich (budulec, futryny, krokwie, łaty, belki)—10 o kap. 665.864.000,

Fabryki wyrobów stolarskich meblowych—6 o kap. 105.146.000,

Fabryki korków i przedmiotów z masy korkowej—1 o kap. 25.000.000,

Fabryki zabawek z drzewa, rogu i innych materji snycerskich — 2 o kap. 30.000.000,

Fabryki wyrobów koszykarskich—1 o kap. 7.000 000.

Eksport drzewa.

Przed wojną eksport drzewa z Polski wynosił około 2.200.000 ton rocznie, zaś w 1921 r. wywieziono tylko 856.771 ton, co stanowi 38% eksportu przedwojennego.

Pod względem wartości wywóz drzewa przed wojną wynosił około 120 miljonów fr. szw., zaś w 1921 r. 67 miljonów fr. szw., czyli 55,8% wartości przedwojennej.

Z przemysłu drzewnego.

Zrzeszenie przemysłowców Leśnych w Warszawie uważa za jedną z najważniejszych spraw aktualnych sprawę Giełdy Drzewnej, która ma powstać w Warszawie i która przyczynić się powinna do unormowania stosunków w handlu drzewem przez ustalenie typu umów, ustalenie zwyczajów i t. d. Drugą ważną sprawą jest utworzenie organu reprezentującego wszystkie związki leśne i drzewne w Polsce, który składałby się z delegatów poszczególnych organizacji i doprowadził do uzgodnienia polityki przemysłowo-leśnej poszczególnych związków.

Z przemysłu naftowego.

Produkcja ropy w zagłębiu Borysławskim wynosi w r. bieżącym przeciętnie 30.000 tonn. Ponieważ normalny spadek produkcji w r. 1921 wynosił 8 — 9% miesięcznie, należy przyjąć ten stosunek i na rok bieżący. Jeżeli spadek pójdzie dalej w tym samym tempie, to już w r 1924 zabraknie surowca dla rafinerji krajowych. Jest to poważne niebezpieczeństwo i Wydział Krajowego Tow. Naftowego odbył w tej sprawie posiedzenie, na którym przyjęto cały szereg wniosków w sprawie podniesienia produkcji nafty—dla przedstawienia ich Rządowi.

Przegląd cen krajowych.

(Wahania w ostatnim kwartale wstecz: pierwsze ceny są najpóźniejsze, czyli w drugiej połowie czerwca).

Towary kolonjalne za kilo:

Ryż Sajgon I g. — 205—220—217—255—280.
Ryż Burma II g. — 210 — 230—235—225—252—260—320.
Kakao amerykańskie prima—425—750—780—500.
Czekolada waniljowa 1,600—1,725.
Śliwki suszone II g.—260—340—580.
Śledzie szkockie beczka 26,000—34,000—38,000.
Herbata oranż Peccoe—1,600—1,815—2,700.
Herbata Suchong—1,480—1,500—2,050.
Kawa Santos prima surowa—1,500—1,100—1,300—1,350.
Kawa Santos ordinari surowa — 975 — 1,200
Kawa Santos ordinari palona — 1,200 — 1,415, — 1,600 — 1,200.
Kakao holenderskie — 570 —1,000—600—1,000—1,200—775.
Cynamon — 950 — 1,050 — 1,200.
Liście bobkowe — 775 — 800.
Marmelada owocowa — 350 — 400 — 480.
Gałka Muszkatałowa — 1,200 — 3,500 — 3,750.
Wanilja — 17,000 — 19,000.
Cukier kostkowy I szy gat. za kilo — 750 — 740.
Cukier kostkowy II-go gat. — 710.
Kryształ żółty — 480 — 450.
Kryształ biały I-szy gat. — 660 — 640.
Kryształ biały II gi gat. — 625 — 620
Cykorja „Gleba” — 400 — 460.
Cykorja Bohma — 525 — 550.
Cykorja różna — 175 — 260.

Skóry.

Jucht wypraw. średni—4000 —4200.
Podeszwy krajowe lepsze—3000—3200.
Krupowy pasowe bawole lepsze—3200—3900.
Boks cielęcy czarny, za stopę—800—900—1000.
Cholewy płatowe, para gorsza—2200—2000—2100—2300—2000—2100—2000—2300.
Cholewy płat. lepsze—2500—3000—2600—2700—2600—2500—2400—2300—2500—2400—2600.
Cholewy szagrynowe gorsze—1600—1500—1600—1700.
Cholewy szagr. lep.—1900—1800—1900—2000—1900.
Szpigiel biały gorszy—700—800—700—800—900—700—600—700—750.
Szpigiel biały lep.—1000—1200—900—1100—1200—900—1000—1100.
Szpig. wałkowy gor.—600.
Szpig. wałk. lep.—900—1000—900—1100—900—800—900.
Łaty podeszwiane za funt—1000—900—1000—950—900—1000—900.
Podklejki całe za parę gor.—1400.
Podkl. całe lep.—1600—1800—1600—1800—1600—1700—1600.
Podkl. poł. gor.—700—800—700.
Podkl. poł. lep.—900—1000—900—1000—900—1000—900—950.
Szagryn za funt — 900 —1100—1100—900—850—900—1000—850—900.
Jucht za funt gor.—700—600—700.
Jucht lep. — 1000—900—1200—900—1000—900—1000.
Chrom białostocki gor.—750—700.
Chrom biał. lep.—1100—1000—1100—900—1100.

Towary włókiennicze.

Karo gorsze—1100—1000—1100.
Karo lepsze—1300—1600—1500—1800—1600.
Kastor kolorowy gor—600—700—600.
Kastor kol. lep.—800—1000—900.
Kast. zwyczajny gor.—600—700—600—500.
Kast. zwycz. lep.—900—800.
Kast. ciemny gor.—800.
Kast ciem. lep.—1000—1200—1000.
Burka na wełnianej osnowie lep.—1200—1600—1400—1600.
Burka na weln. osn. gor.—900—1200—1000—1100.
Materjały paltotowe z podszewką gor.—2800—2700—2800.
Mater. palt. z podsz. lep.—3500—3400—3500.
Koce komendanckie lepsze—1400—1500.

Metale.

za kilo, franko wagon stacja Warszawa.

Surówka odlewnicza „Katarzyna I“—150,45—147,5.
„Siąporków“—144,8—155,2—151,35.
„Witkowice i Trzyniec”—153,1—146,90.
Hematyt „Witkowice“—161,3—154,70.
Fragment—77,5—79.
Żelazo handlowe gor.—162,15—147,70.
Żelazo handl. lep. | 172,4—152,05.
Miedź w blokach — 12,32 — 12,45—12,17—11,97—11,35—11,04.
Koks karwiński odlewniczy—59,4—60,1.
Koks hutniczy—58,9—59,6.
Koks kowalski, gruby górnośląski—32,85—31,8—31,35.
Koks twardy gliwicki—34,8—33,7—32,3.
Węgiel dąbrow. gruby g.—14,6.
Węgiel dąbr. gruby lep.—15,3—16.
Węgiel g.-śląski gruby—18,55—18,35.
Wapno „Wietrznia”, loco st. Kielce, za 100 kg.—1800—1700—1600—1000—1600—1400—1500.
Cement Portland—3500—3300—2700—3000—2600—3000.
Gips sztukat. i model. za kilo—30—28—26—20—22.
Cegła maszynowa za sztukę—20—18—20—24—20.
Cegła zwyczajna—17—14—17—15—20—18.

KRONIKA KRAJOWA

HANDEL

Rokowania Polsko-Austrjackie.

Zawarcie traktatu handlowego z Polską leży przedewszystkiem w interesie Austrji ze względu na jej trudną sytuację ekonomiczną. Dlatego też delegacja austrjacka dąży do jaknajszybszego zawarcia traktatu, jednak w toku rokowań wysunął się szereg poważnych trudności, co może przedłużyć rokowania. Austrja żąda przedewszystkiem przyznania jej znacznych kontyngentów artykułów żywnościowych (kartofle, jaja i t. p.), ropy naftowej dla rafinerji austrjackich, węgla i in. oraz ulg celnych dla wytworów przemysłu austrjackiego.

Największą trudność przedstawia sprawa przyznania kontyngentu ropy naftowej oraz ulg celnych. Pomijając dążenie do niewprowadzania żadnych kontyngentów do traktatów handlowych — Polska nie może dać Austrji ropy naftowej z powodu spadku produkcji, która nie wystarcza dla rafinerji krajowych. Przyznanie ulg celnych uniemożliwione jest ze względu na klauzulę w traktacie, zawartym w Wersalu między państwami zrzeszonemi i stowarzyszonemi a Polską (patrz № 11 „Przeglądu Prz.-Han."). Dlatego właśnie klauzula największego uprzywilejowania nie będzie obejmowała ulg celnych. Przyznanie kontyngentów artykułów żywnościowych nasuwa również pewne trudności w związku z podjętą przez Rząd walką z drożyzną.

Austrji zależy również na uregulowaniu komunikacji kolejowej z Polską w celu umożliwienia sobie szybkich transportów żywnościowych.

Szybkie dojście do porozumienia w wielu sprawach komplikuje różnica zasad polityki handlowej, mianowicie: ścisła reglamentacja handlu zagranicznego w Austrji i przechodzenie do wolnego handlu w Polsce.

Izba handlowa rumuńsko-polska.

W Bukareszcie tworzy się Izba handlowa rumuńsko-polska. W sprawie tej przyjechał do Warszawy prezes komitetu organizacyjnego p. Lucjan Godziszewski. Chodzi również o wyzyskanie przez Polskę prawa opcji na dzierżawę terenów wolnocłowych w portach rumuńskich.

Wschód a Polska.

W celu nawiązania stosunków handlowych między Polską a Dalekim Wschodem (Chiny, Japonja, Syberja) powstała w Władywostoku polsko-azjatycka spółka handlowa „Sybir-Pol" z kapitałem zakładowym 125000 dolarów. Spółka posiada działy: handlowy, celny, asekuracyjny, agentury bankowe oraz zamierza zaprowadzić stałą komunikację okrętową między Władywostokiem a Gdańskiem. Siedzibą spółki jest Władywostok, ul. Aleucka 27, zaś ekspozytury będzie miała na Syberji, w Chinach. na Sachalinie i Kamczatce.

Wolny handel węglem.

W dn 8 czerwca r. b. odbyła się w Ministerjum Przemysłu i Handlu konferencja w sprawie zasad handlu węglem z zagranicą. W konferencji brali udział producenci i konsumenci węgla. Jednogłośnie wypowiedziano się za wprowadzeniem zupełnie wolnego handlu węglem z zagranicą w związku z przyłączeniem do Polski części Górnego Śląska. Narazie ograniczenia wywozowe węgla zagranicę zostaną zniesione na okres trzymiesięczny.

Nasze traktaty handlowe.

Polska zawarła dotychczas traktaty handlowe z następującemi państwami: z Rumunją dn. 1 lipca 1921 r., z Czecho-Słowacją dnia 20 października 1921 r., z Francją dn. 6 lutego 1922 r. i Włochami dn. 12 maja 1922 r. Traktat z Rumunją został ostatecznie zawarty i podpisany w Bukareszcie, z Czechosłowacją w Warszawie, z Francją w Paryżu, zaś z Włochami w Genui. W najbliższych dniach zostanie podpisany traktat ze Szwajcarją.

Rokowania toczą się z Anglją, Austrją i Japonją, zaś niedługo rozpoczną się z Węgrami, Hiszpanją i Portugalją.

Zawarto również układ z Norwegją.

O traktat handlowy z Węgrami.

Przedstawiciel rządu węgierskiego w Warszawie, baron Apor, wyraził niedawno gotowość rozpoczęcia rokowań w celu zawarcia traktatu handlowego między Polską a Węgrami. Według wszelkiego prawdopodobieństwa rokowania te rozpoczną się po ukończeniu rokowań z Austrją.

Traktat handlowy polsko - szwajcarski.

Tekst traktatu handlowego polsko-szwajcarskiego, opartego na zasadzie klauzuli największego uprzywilejowania, został ostatecznie ustalony. Poseł szwajcarski w Warszawie, p. Pfyffer d'Altishofen przesłał tekst powyższego traktatu swemu rządowi do aprobaty. Po wyrażeniu zgody przez rząd szwajcarski, traktat będzie podpisany w Warszawie.

Ratyfikacja traktatu handlowego z Czechosłowacją.

W dn. 7 czerwca r. b. Ministerjum Spraw Zagranicznych wniosło do Sejmu projekt ustawy o ratyfikacji traktatu handlowego, zawartego pomiędzy Polską a Czechosłowacją i podpisanego w Warszawie dn. 20 października 1921 roku.

RÓŻNE.

Konferencja w Hadze a Polska.

W dn. 12 czerwca r. b. wyjechała delegacja polska na Konferencję w Hadze. W skład delegacji wchodzą p.p. Strasburger—wiceminister przemysłu i handlu. Kosakowski, Zalewski i Jastrzębski. W dniu 15 czerwca r. b. rozpoczęła się przedwstępna konferencja bez udziału Rosji. Delegacja rosyjska przyjedzie do Hagi w dniu 26 czerwca.

Na porządku obrad jest kwestja ekonomicznej odbudowy Rosji. Na pierwszy plan wysuwa się zagadnienie zwrotu własności prywatnej cudzoziemców w Rosji oraz udzielenia Sowietom znacznych kredytów na cele odbudowy. Rozwiązanie sprawy rosyjskiej napotyka na duże trudności ze względu na nieporozumienie pomiędzy Anglją a Francją, które na sprawę rosyjską patrzą wyłącznie z punktu widzenia własnych interesów gospodarczych i politycznych, jak również ze względu na wielkie różnice, istniejące między europejskim a rosyjskim systemem polityczno-gospodarczym.

Zainteresowanie się Konferencją w Hadze jest niewielkie zarówno w Rosji, jak i innych państwach wskutek nieobecności na konferencji Stanów Zjednoczonych, a tem samem słabych widoków na udzielenie znaczniejszych kredytów.

Elektryfikacja Kraju.

Związek Elektrowni Polskich opracował memorjał, w którym wykazuje zależność rozwoju gospodarczego od elektryfikacji kraju i zakreśla plan najpilniejszych robót w tej dziedzinie, mianowicie: rozszerzenie istniejących elektrowni okręgowych w Sosnowcu i Sierszy i powiększenie elektrowni prawie we wszystkich miastach Polski; koszt tych robót obliczony jest na 5 miljonów dolarów, ukończenie budowy elektrowni w Gródku i Pruszkowie i budowa elektrowni okręgowej w Borysławiu, koszt robót 2,7 milj. dolarów, budowa nowych elektrowni w Lublinie i w okolicach Włocławka, koszt 2,5 milj. dolarów; budowa kolei podmiejskich, elektryfikacja węzła kolejowego w Warszawie oraz budowa tramwajów, ewentualnie kolei elektrycznych w okręgu naftowym Borysław — Drohobycz i węglowym Sosnowiec — Górny Śląsk — Kraków; koszt budowy 19 milj. dolarów; wreszcie wspólna sieć elektryczna Górny Śląsk — Sosnowiec — Kraków, koszt—2,3 milj. dol., czyli razem 39 milj. dolarów. Środków tych Polska nie jest w stanie znaleźć u siebie i musi ich szukać zagranicą. Ponieważ większość maszyn i narzędzi, potrzebnych do elektryfikacji, sprowadzamy z zagranicy więc 60% potrzebnego kapitału może być dostarczone przez zagranicę w postaci towarów, a 40% w gotówce na pokrycie dostaw i robót krajowych—ogólne zapotrzebowanie prądu w Polsce obliczone jest na 700.000 kw.

Walka z drożyzną.

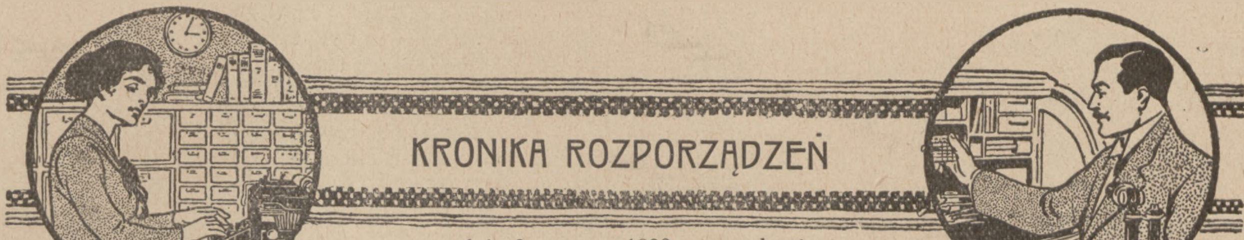
Rada Ministrów mianowała Ministra Skarbu komisarzem do walki z drożyzną. W dn. 1 maja r. b. pod przewodnictwem komisarza odbyła się przedwstępna narada zaproszonych przedstawicieli społeczeństwa w sprawie podjęcia skutecznej akcji celem zwalczania wzrastającej drożyzny.

Marynarka Gdańska.

W stosunku do roku 1913 pojemność floty W. M. Gdańska zwiększyła się w dwójnasób i wynosi obecnie 100000 ton br. reg. Na rozwój floty Wolnego Miasta wpłynął ściślejszy związek gospodarczy Gdańska z Polską.

Z przemysłu cukrowniczego — Kompanja r. 1921/1922.

Wynik kampanji cukrowniczej za r. 1921/1922 przedstawia się jak następuje: b. kongres—cukrowni czynnych 40, produkcja 49 085 tonn, Małopolska — cukrowni czynnych 2, produkcja 3.328 tonn, Wielkopolska—cukrowni czynnych 23, produkcja 95.092 tonn, Kresy Wschodnie—czynna 1 cukrownia, produkcja 906 tonn. W stosunku do przedwojennej proprodukcja kongresówki wyniosła 21%, Małopolski 24,6.

Podatek od wzbogacenia się.

W Nr. 42 Dz. U. R. P. poz. 357 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 maja 1922 r. w przedmiocie przepisów wykonawczych do ustawy o podatku od wzbogacenia się, które ujawniło się przez nabycie nieruchomości i przez spłatę długów hipotecznych.

Wymiana paczek między Polską a Rumunją.

Na mocy rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 1 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 363) została zaprowadzona od dn. 15 czerwca 1922 r. wzajemna wymiana paczek pocztowych między Polską a Rumunją. W obrocie dopuszcza się paczki bez podanej wartości i z podaną wartością do 1000 fr. w złocie. Waga paczek nie może przekraczać 20 kg. Na razie wykluczone są paczki pośpieszne i pilne. Do każdej paczki musi być dołączony 1 adres pomocniczy i 2 deklaracje celne. Opłaty uiszczane z góry wynoszą: a) do 1 kg. po 30 centymów w złocie, za każde 5 kg. po 40 cent. w złocie, dla kraju nadania i przeznaczenia; b) za paczki ochronne powyższe opłaty podwyższa się o 50%; c) przy paczkach z podaną wartością należność asekuracyjna wynosi 50 cent w złocie za każde 300 fr. lub część; d) za paczki z podaną wartością pobierana będzie należytość ekspedycyjna w kwocie 50 cent. w złocie. Przy opłatach i wypłatach odszkodowania stosunek marki do franka ustala się: 1 fr. zł.=700 mk. p.

Świadectwa na przewóz spirytusu i wódki.

W Nr. 43 Dz. U. R. P. poz. 364 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 maja 1922 r. w przemianie świadectw na przewóz spirytusu i wódki.

Taryfy przewozowe na linji Kutno-Strzałków.

W Nr. 43 Dz. U. R. P. poz. 365 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dn. 3 czerwca 1922 r. zawierające przepisy, na zasadzie których został dopuszczony tymczasowo, do czasu otwarcia ruchu normalnego, przewóz towarów na budującej się linji Kutno-Strzałków.

W tym samym numerze Dz. U. R. P. poz. 366 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 3 czerwca 1922 r. o podwyższeniu opłat przewozowych i postojowych na budującej się linji Kutno-Płock.

Urlopy dla pracowników w handlu i przemyśle.

Na mocy ustawy z dnia 16 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 334) pracownicy zatrudnieni w przemyśle, górnictwie, handlu, biurowości, komunikacji i przewozie, szpitalnictwie, instytucjach opieki społecznej i użyteczności publicznej, oraz w innych zakładach pracy mają prawo do korzystania co rok z płatnego urlopu. Przepisom niniejszej ustawy nie podlegają zakłady przemysłowe rzemieślnicze, zatrudniające czterech lub mniej pracowników oraz przedsiębiorstwa sezonowe, w których praca trwa krócej niż 10 miesięcy w roku.

Podatek dochodowy.

Warszawska izba skarbowa nadesłała nam zawiadomienie następujące:

„Na podstawie ustnwy z dnia 4 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 232) oraz wydanego do tejże ustawy rozporządzenia ministra skarbu z d. 22 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 31), każdy służbodawca, wypłacający uposażenie służbowe, emerytury i wynagrodzenia za najemną pracę, których wysokość, obliczona w stosunku rocznym, przewyższa 300,000 mk. u poszczególnego pracownika, obowiązany jest obliczać i potrącać podatek dochodowy, przypadający od wypłaconej każdorazowo kwoty wynagrodzenia. Potrącone w ciągu danego miesiąca sumy podatku służbodawca obowiązany jest najdalej do 14 dni po upływie tegoż miesiąca wpłacić do właściwej kasy skarbowej z załączeniem wykazu potrąceń, sporządzonego według przepisanego wzoru, względnie odpisu listy płacy, zawierającej dane, niezbędne do sprawdzenia prawidłowości dokonanych potrąceń.

Potrącenie podatku ma być uskuteczniane, począwszy od d. 1 lipca r. b., punktualnie przy każdej wypłacie, w wysokości zależnej od sumy wypłaconego uposażenia, a mianowicie: od wynagrodzenia, którego wysokość, obliczona w stosunku rocznym, wynosi:

ponad 300,000 mk. do 480,000 mk. potrąca się 0,2% wypłaconej kwoty
ponad 480,000 mk. do 720,000 mk. potrąca się 0,3% wypłaconej kwoty
ponad 720,000 mk. do 1,000,000 mk. potrąca się 0 4% wypłaconej kwoty
ponad 1,000,000 do 1,800,000 mk. potrąca się 0.6% wypłaconej kwoty
ponad 1,800,000 do 2,400,000 mk. potrąca się 1% wypłaconej kwoty
ponad 2,400,000 do 3,000,000 mk. potrąca się 1.7% wypłaconej kwoty
ponad 3,000,000 do 3,600,000 mk. potrąca się 2.5% wypłaconej kwoty
ponad 3,600,000 do 4,000,000 mk. potrąca się 3.5% wypłaconej kwoty.

Do wyższych (ponad 4,000,000 mk.) uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę stosuje się stopę procentową potrącenia, podaną w skali ogólnej z art. 6 powołanej na wstępie ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r.

Jednorazowe wynagrodzenia dolicza się do sumy ostatniego perjodycznego wynagrodzenia, obliczonej w stosunku rocznym.

W razie zaniedbania powyższego obowiązku lub nieprawidłowego spełnienia go służbodawca naraża się na zapłacenie należnego podatku z własnych funduszów wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 2% miesięcznie i z kosztami egzekucyjnemi, a nadto na grzywnę w myśl art. 32 ustawy z dnia 3 kwietnia 1922 roku.

W sprawie kwot potrąconych w myśl rozporządzenia ministerjum skarbu z d. 20 kwietnia 1921 r. L. 1122/921, lub z d. 20 grudnia 1921 r. L. 4018, na poczet podatku dochodowego za r. 1922, wydane będzie osobne zarządzenie".

KRONIKA CELNA

POLSKA.

Komitet Celny. Z końcem czerwca b. r. odbędzie się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu posiedzenie Komitetu Celnego. Na porządku dziennym mają być omawiane następujące sprawy: wnioski dotyczące zniesienia ulg celnych na niektóre artykuły, wnioski w sprawie wprowadzenia nowych ulg celnych, wnioski dotyczące obniżenia mnożnika celnego dla pewnych towarów, wnioski dotyczące zwolnienia od cła towarów przychodzących z Rosji, jako zapłata za nasze towary, następnie sprawy taryfikacji niektórych towarów oraz zreferowanie ogłoszonych ostatnio rozporządzeń w zakresie celnictwa. (Szczegółowe sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Celnego umieścimy w następnym numerze „Przeglądu").

Komisja dla rewizji taryfy celnej. Przy Komitecie Celnym została utworzona specjalna Komisja w celu przygotowania prac nad rewizją obecnej taryfy celnej oraz nad przyszłą stałą taryfą celną. W skład Komisji wchodzą: 9 delegatów Komitetu Celnego, 5 stałych ekspertów, przedstawiciele zainteresowanych ministerstw oraz delegaci Senatu wolnego miasta Gdańska.

Pierwsze posiedzenie powyższej Komisji odbyło się w dniu 30 maja r. b. w Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Posiedzenie zostało otwarte przez Dyrektora Departamentu Przemysłowego M. P. i H. p. J. Dąbrowskiego, który następnie oddał przewodnictwo w ręce przewodniczącego Komisji prof. St. Okolskiego.

Porządek dzienny posiedzenia obejmował następujące sprawy:

1) Przyjęcie regulaminu wewnętrznego Komisji,

2) Wybór zastępcy przewodniczącego Komisji,

3) Przyjęcie ogólnego planu prac Komisji,

4) Wyrażenie opinji co do zakresu niezbędnej rewizji taryfy celnej z dnia 4 listopada 1919 roku,

5) Omówienie organizacji i trybu prac nad rewizją taryfy celnej.

Program prac Komisji nad rewizją taryfy celnej, opracowany przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu został przyjęty. Następnie Komisja po ożywionej dyskusji wyraziła zgodnie następującą opinję: 1) rewizja taryfy celnej, obecnie obowiązującej, winna być przeprowadzona w zakresie ograniczonym tylko do najniezbędniejszych zmian, oraz 2) zakres rewizji taryfy celnej winien obejmować tylko: a) poprawienie błędów drukarskich i redakcyjnych, b) wprowadzenie uzupełnień do taryfy celnej na podstawie materjałów z okólników Ministerstwa Skarbu, taryfikujących niewymienione w taryfie celnej towary do określonych pozycji taryfy, c) wprowadzenie zmian w stawkach celnych (i nomenklatura) w tych wypadkach, w których udowodnione zostanie nieracjonalne ustosunkowanie ceł na surowce do ceł na wyroby gotowe, o ile dotychczasowe ustosunkowanie uniemożliwia obecnie produkcję, d) poprawienie w wyjątkowych razach stawek (i nomenklatury) również w tych wypadkach, gdy nie zachodzi coprawda wadliwe ustosunkowanie ceł, ale jednak skutkiem obecnego stanu ceł nie może być podjęta produkcja lub może znaleźć się ona w niepomyślnej sytuacji.

Następne posiedzenie powyższej Komisji ma być zwołane dopiero za parę miesięcy.

FRANCJA.

Nowe mnożniki celne. Lista mnożników celnych (coefficients de majoration) załączona do dekretu z dnia 29 czerwca 1921 r. została obecnie rozszerzona na następujące artykuły:

poz. 36, sery twarde (Holenderskie, Gruyere) mnożnik 8,5; sery miękkie i inne—mnożnik 3.

poz. 37, masło—mnożnik 2,5.

Jednocześnie zostało przywrócone cło na masło świeże i solone (poz 37), które zostało czasowo zawieszone na czas wojny dekretem z dnia 9 listopada 1915 roku.

GRECJA.

Podwyższenie dodatków do ceł. Grecka taryfa celna zawiera stawki celne ustalone w drachmach złotych. Przy opłacie ceł w pieniądzach papierowych zostało wprowadzone agio, które wynosiło uprzednio 150% (t. j. 1 drachma złota = 2,50 drachm papierowych). Z dniem 21 marca b. r. zostało zniesione dotychczasowe agio i wprowadzone nowe, które się oblicza na podstawie kursu dnia funtów angielskich. Ponieważ podług ostatnich notowań giełdowych kurs drachmy złoty, równał się mniej więcej czterem drachmom papierowym, stąd przez wprowadzenie rozporządzeń z dnia 21. III. 22 r., zostały podniesione cła prawie dwukrotnie.

RUMUNJA.

Na podstawie rozporządzenia rady ministrów z dnia 16 marca b. r. opłaty wywozowe na zboże, rośliny strączkowe, naftę i produkty ropne, jak też na drzewo, winny być uiszczane w efektywnym złocie lub dewizach kraju, do którego się wywozi. Jedynie tylko przy eksporcie do państw o niskiej walucie, jak Niemcy, Austrja, Polska, Włochy, Bułgarja, Węgry i Rosja mogą być opłaty wywozowe uiszczane w lejach rumuńskich.

Rozporządzenie niniejsze weszło w życie z dniem 1 kwietnia b. r.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Drożyzna w Niemczech.

Podczas kiedy marka niemiecka zaczęła spadać ożywił się ruch handlowy w Niemczech. Jednakże w niemieckich kołach handlowych, jak zapewnia korespondent berliński „Welthandlu” Paul Geller,—panowała „obawa”, że marka niemiecka znowu pójdzie w górę, a wtedy świat kupiecki poniesie stratę.

W Niemczech nie rozumiano dokładnie powodu spadku marki niemieckiej. W czasie jarmarku w Lipsku była tam owszem nadzieja, że marka pójdzie w górę ze względu na znaczne obroty tego jarmarku, który miał przeważnie klientelę zagraniczną, a ta poszukiwała marek niemieckich.

Gdy to zawiodło i marka dalej spadała, to ceny towarów w Niemczech ulegały zmianom niemal codziennie wszystko ciągle drożało.

Kupcy zagraniczni, którzy chcieli sprowadzić towar z Niemiec, nie mogli go się doprosić. Nie pomogło płacenie z góry, ani zakontraktowanie towaru, bo fabrykant niemiecki nie dotrzymywał umowy. Kupiec zagraniczny musiał osobiście przyjechać do Niemiec i zabrać towar na poczekaniu.

Fabrykanci byli zarzuceni zamówieniami, nie mogąc nadążyć z wykonaniem. Można było wprawdzie zmusić fabrykanta sądownie do wydania towarów zakontraktowanych. Ale nie zdarzył się wypadek taki, żeby kupiec z po za Niemiec zaskarżył o to fabrykanta niemieckiego. Ten zaś wiedząc o tem, lekceważył kupca zagranicznego. W najlepszym razie zwracał pieniądze z góry pobrane, gdy kupiec nie chciał czekać czas dłuższy i poddać się nowym cenom podyktowanym.

Charakterystyczne jest to, że kupcy niemieccy wcale się nie śpieszą z zakupami. Oni mówią: „Niech najpierw zagranica robi zakupy, a my zdążymy nabyć towary w ostatniej chwili, kiedy nam będą potrzebne”.

Fabrykanci mebli w Niemczech dotychczas nie mieli prawie żadnych zamówień. Było też u nich już bardzo kiepsko. Obecnie zaś mają mnóstwo zamówień z góry zapłaconych. Płacą też za drzewo wszelką cenę, tak ono jest poszukiwane.

W branży metalowej uprawia się w Niemczech pasek najordynarniejszy. Wszelkie wyroby metalowe cieszą się ogromnym popytem. Wyjątek stanowią aluminiowe.

W branży skórzanej i manufakturowej obroty są bardzo duże. Nie można się doprosić nowych zamówień. Obroty gotowemi ubraniami przechodzą wszelkie oczekiwania. Cudzoziemcy kupują w Berlinie masowo te ubrania.

W miarę spadania marki niemieckiej rząd podwyższa taryfę celną. W przeciągu jednego miesiąca podwyższono cło dwukrotnie o całe 1,500 %. Jest to pierwszy wypadek podobny w Niemczech.

Z rynków zagranicznych.

Firmy zagraniczne poszukują następujących towarów:

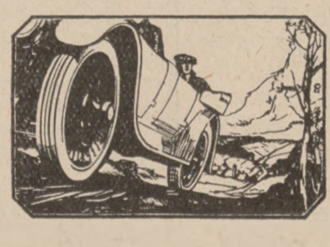
1. Ameryka: wikliny, rękawiczek, szczotek, wyrobów skórzanych, abażurów szklanych do lamp biurowych, przezroczy z życia gospodarczego Polski.
2. Marokko: maszyn rolniczych wogóle, zaś w szczególności: silników, pługów, kultywatorów, sieczkarń, młocarń, żniwiarek, pras i in.
3. Jugosławja: wyrobów bawełnianych, wełnianych i jutowych.

Bilans niemiecki. Pisma niemieckie ogłosiły bilans handlowy Niemiec za rok 1921. Brak bliższych objaśnień i zagadkowość poszczególnych pozycji nie pozwala na wyciąganie jakichkolwiek wniosków.

Począwszy od maja podlegał on następującym wahaniom:

	Wwóz	Wywóz	Różnica na korzyść wwozu
Maj	5.486	4.558	921
Czerwiec	6.400	5.433	976
Lipiec	7.580	6.208	1.372
Sierpień	9.418	6.684	2.732
Wrzesień	10.668	7.519	3.149
Październik	13.875	9.711	4.164
Listopad	12 300	11.900	400
Grudzień	13.700	11.600	900

(w miljonach marek n.)

ROSJA.

Nowa taryfa celna. Na podstawie dekretu Wszechrosyjskiego Komitetu Wykonawczego oraz Rady Komisarzy Ludowych została zatwierdzona nowa taryfa celna rosyjska.

Nowa taryfa celna ma być stosowaną do wszelkich towarów przywożonych do Rosji Sowieckiej i do połączonych z nią republik zarówno od granicy zachodniej łącznie z portami czarnomorskiemi jak też i od dalekiego wschodu. Tranzyt towarów przez Rosję Sowiecką i połączone z nią republiki jest w zasadzie dozwolonym, ale wymaga uzyskania specjalnego pozwolenia Komisarjatu Ludowego. Komisarjat Ludowy dla Handlu Zagranicznego zostaje uprawniony do żądania świadectw pochodzenia towarów, wystawionych przez rząd danego kraju i wizowanych tam przez przedstawicieli Rosji Sowieckiej. Przy wwozie towarów podlegających opłacie cła, a pochodzących z państw, które nie zawarły z Rosją Sowiecką traktatów, lub w razie niedotrzymania takowych, Komisarjat dla Handlu Zagranicznego zostaje uprawniony do podwyższania stawek celnych do wysokości 100%, zaś przy wwozie towarów które są wolne od cła w samej taryfie celnej — do połowy wartości.

Cło obliczone jest w walucie złotej i może być płacone: 1) w rosyjskiej walucie złotej, 2) w zagranicznych monetach złotych podług parytetu przedwojennego, 3) w zagranicznych przemysłach papierowych, przyczem przypadające w rublach złotych cło zostaje przeliczone na dolary amerykańskie, zaś obliczona w ten sposób suma w dolarach zostaje następnie zamieniona na odnośną walutę papierową, 4) w rosyjskich rublach papierowych podług kursu ustalonego przez Komisarjat Ludowy.

Informacje ekonomiczne z Ukrainy.

Państwowy urząd ubezpieczeń, który zaczął funkcjonować na Ukrainie zaledwie przed miesiącem, zostaje obecnie jak donoszą z Charkowa przeorganizowany. Zasadą pracy ma być samoopłacalność instytucji, wobec czego zostaje ona zamieniona w trust.

Wniesztorg postanowił koncentrować surowiec przeznaczony na realizację na zagranicznych rynkach w tych miastach w których znajdują się handlowi przedstawiciele Ukrainy, w pierwszym rzędzie w Rydze.

Warszawskie Towarzystwo Transportu i Żeglugi Sp. Akc.

Dnia 16 b. m. odbyło się doroczne zebranie akcjonarjuszów, któremu przewodniczył p. L. Spiess.

Sprawozdanie za rok operacyjny 1921 stwierdza stały rozwój tej poważnej instytucji handlowej; która w roku ubiegłym wyładowała w Gdańsku 133 okręty i wysłała do Polski 4763 wagony towarów wagi z górą 40.000.000 kg., wyekspedjowała zaś do Gdańska 1207 wagonów towarów wagi przeszło 14.000.000 kg.

Niezwykle niski stan wody na Wiśle, niemożność odebrania od Rządu taboru, przynależnego Towarzystwu oraz zaniechania od chwili wybuchu wojny dragowania koryta — utrudniły Towarzystwu działalność w zakresie działu żeglugowego, jednak mimo to z początkiem nawigacji Towarzystwo podtrzymywało żeglugę zarówno towarową, jak i pasażerską, oprócz parostatku „Polska" wykończyło parostatek „Francja", odbudowało przystań i trzy statki ładunkowe.

Obroty Towarzystwa wyniosły w roku sprawozdawczym przeszło piętnaście miljardów marek, przynosząc 83,669,845 marek czystego zysku, przy kapitale zakładowym 90,000,000 Mk.

Nie bacząc na pomyślne rezultaty roku sprawozdawczego, zebranie postanowiło wyznaczyć dywidendę tylko w wysokości 20%, wzmacniając w ten sposób kapitały rezerwowe i dając przykład przezornej ostrożności, mającej na celu nie doraźne korzyści, lecz założenie trwałych podwalin pod dalszy rozwój placówki polskiej.

Walne Zgromadzenie na wniosek Zarządu uchwaliło podwyższenie kapitału akcyjnego do sumy Mk. 240.000.000 i oznaczyło kurs emisyjny Mk. 375 za jedną akcję.

Ponownie obrani zostali ustępujący z losowania:

Członkowie Rady pp: Leonard Bobiński, Piotr Denis, Edward Fajans, Jan Fajans, Jan Andrzej Gouin, Gustaw Ostrowski, Henryk hr. Potocki, Kazimierz Strumiłło.

Członkowie Zarządu pp: Kazimierz Dzierzbicki, Bruno Hertzberg i

Do Komisji Rewizyjnej pp: Adolf Bielski, Władysław Heinrich, Piotr Lemaigre, Walenty Miller, Jan Iwaszkiewicz.

№ 12. Adres Redakcji i Administracji: Złota 5, tel. 57-30 i 195-03.
Redaktor przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5—6 po południu.

Kredyt bankowy.

Stale utrzymująca się depresja na rynku pieniężnym wciąż wywołuje utyskiwania kół przemysłowych i handlowych na politykę kredytową nietylko odpowiednich władz rządowych, lecz również naszych instytucji kredytowych. Mianowicie mnożą się skargi, że banki nasze, nawet największe i najbardziej zasobne, nie wyczerpują swej możności udzielania kredytu, skazując kupiectwo na korzystanie z kredytów „pokątnych", o wiele droższych i mniej przejrzystych.

Czy zarzuty te są słuszne?

Zestawienie głównych pozycji bilansowych kilkunastu największych naszych banków świadczy, że zarzuty te nie są słuszne. Okazuje się mianowicie, że w ciągu pierwszego kwartału roku bieżącego wpłynęło do tych banków wkładów wszelkiego rodzaju na sumę 14,2 miljarda marek, w tym samym zaś czasie udzieliły te same banki kredytów na ogólną sumę około 14,5 miljarda. W dodatku znaczną część tych kredytów pochłonęło dyskonto. Jednocześnie zmniejszyło się kasowe pogotowie owych banków. W końcu r. z. wynosiło ono 7,8 miljarda marek, w końcu pierwszego kwartału — 7,4 miljarda. Wskutek tego stosunek gotowizny do wkładów zmniejszył się z 29,2% do 18,2%.

Jak widać z powyższego, banki nietylko doszły do granicy swej czynnej zdolności kredytowej, lecz może ją nawet przekroczyły, a zatem nie zasłużyły na zarzuty czynienia trudności kredytowych.

Punkt ciężkości zagadnienia leży gdzieindziej, mianowicie w gotowości redyskontowej Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. O rozbieżności poglądów na rozmiary tego redyskonta pisaliśmy na tem miejscu przed kilku tygodniami. Ścierają się tu mianowicie poglądy bezwzględnych zwolenników nowych emisji pieniądza papierowego na potrzeby gospodarczo usprawiedliwione—z poglądami przeciwników nawet takich emisji, gdyż, zdaniem tychże przeciwników, nawet takie emisje wywołują inflację i co za tem idzie, obniżają wartość pieniądza.

Nie usiłując tu zasadniczo rozstrzygnąć te wątpliwości, musimy jednak nadmienić, że w materjale wekslowym, przedstawianym naszym bankom do dyskonta, są nietylko weksle towarowe, będące wynikiem stosunku między kupcem a przemysłowcem, lecz również i weksle, tak zwane finansowe, które nie są wynikiem powiększenia produkcji, lecz powstają na tle braku gotówki obrotowej w przedsiębiorstwach, nie zawsze solidnych i opierających swój byt nie koniecznie na usprawiedliwionych potrzebach gospodarczych.

Również przypomnieć tu należy, iż przed wojną banki centralne w krajach z normalnemi, a nawet wzorowemi stosunkami pieniężnemi, jak: Anglja, Francja, Niemcy — broniły się niekiedy przed nadmiernym napływem weksli przez podniesienie stopy dyskonta. Banki owe widziały w takim napływie pewien rodzaj anomalji gospodarczej, pochodzącej z nadprodukcji, niesharmonizowanej ze zdolnościami konsumcyjnemi rynku — i przez podwyższanie stopy dyskontowej usiłowały przyspieszyć powrót do stosunków normalnych. Zresztą owe banki musiały się liczyć z koniecznością utrzymania ustawowego stosunku między pokryciem kruszcowem, a emisją banknotów.

My nie mamy jeszcze ustawy monetarnej, i dlatego dla nas te względy nie istnieją. Nie mniej liczyć się z niemi należy — i zachować pewną ostrożność w nowych emisjach pieniądza papierowego.

T. W.

Wileńska Giełda Pieniężna.

Statut Giełdy tej został zatwierdzony przez Departament Skarbu w d. 23 maja 1921 r., otwarcie zaś nastąpiło 8 czerwca tegoż roku. Rada Giełdowa w ciągu 1921 r. odbyła 21 posiedzeń, zebrań zaś giełdowych było 170. Gości uczęszczało na zebrania giełdowe 2194, z tego 2015 do października t. j. do czasu wydania dekretu w przedmiocie ograniczenia obrotów dewizami.

Obroty miesięczne w r. u. na Giełdzie Wileńskiej rozwijały się w dość szybkim tempie i we wrześniu dosięgały Mk. 577,897,670, w październiku już spadają do Mk. 226,193,835, a w grudniu już tylko Mk. 98,480,080. Do zmniejszenia się obrotów przyczynił się wyżej wspomniany dekret w przedmiocie ograniczenia obrotów dewizami i walutami zagranicznemi. Główny przedmiot obrotów (95%) na Giełdzie Wileńskiej stanowiły waluty zagraniczne oraz ruble złote.

Następnie w temże sprawozdaniu zamieszczone jest zestawienie miesięcznych obrotów na Giełdzie Wileńskiej, kursy ważniejszych walut, papierów publicznych, rubli carskich (500 rublowych) i rubli złotych, zestawienie obrotów walutami, któremi dokonano najwięcej tranzakcji w okresie sprawozdawczym oraz wykaz dochodów i wydatków. Jedno z największych źródeł dochodu dały opłaty od gości (Mk. 243,700), obrót ogólny zaś wynosił Mk. 802,548.

Następnie zamieszczone są regulaminy: jeden dla Wileńskiej Giełdy Pieniężnej, drugi — dla Wileńskiej Rady Giełdowej i trzeci — notowania kursów walut zagranicznych na Giełdzie Wileńskiej. Dalej znajdujemy instrukcję dla maklerów giełdowych, warunki dopuszczenia akcji do obrotów na zebraniach giełdowych, instrukcję dla dyżurnego członka, prawidła porządkowe zebrania giełdowego, opłaty uchwalone przez Radę Giełdową i wreszcie spis członków Zgromadzenia giełdowego oraz spis pełnomocników i zastępców na tejże giełdzie.

Do zgromadzenia giełdowego należą:

Banków wileńskich	3
Oddziałów banków warszawskich	3
Oddział Banku Ziemi Polskiej w Lublinie	1
Oddział P. K. K. P.	1
Dom bankowy	1
Kantorów wymiany	8
Instytucji przem.-handl. i t. p.	8
razem	25

Pełnomocników i zastępców uczęszcza na Giełdę 42 osoby. Maklerów jest dwóch.

Bank Dyskontowy Warszawski.

W dniu 14 czerwca r. b. odbyło się 50-te zwyczajne ogólne zebranie akcjonarjuszów Banku Dyskontowego Warszawskiego.

Obrót w roku ubiegłym ze wszystkich operacji Banku wynosił około 212 miljardów mk., t. j. blisko dziesięciokrotnie przewyższył zeszłoroczny (1920 r.).

Bank przyjmował udział w finansowaniu kilkunastu spółek akcyjnych, które się pomyślnie rozwijają. Zysk brutto wynosił przeszło 369 miljonów mk., z których większe pozycje stanowią: 109 miljonów mk. — procenty, 111 miljonów mk. — prowizje i komisowe oraz 104 miljony — waluty i dewizy zagraniczne; mniejsze: 15½ miljona mk. papiery publiczne i zyski z oddziałów we Lwowie i Drohobyczu — 24 miljony mk.

Bilans zamknięto czystym zyskiem około 213 miljonów mk. Kapitał zakładowy Banku 108 miljonów mk. został w końcu maja r. b. podwojony przez subskrypcję VII-ej emisji i w chwili obecnej wszystkie kapitały Banku (zakładowy, zapasowy i rezerwowy) wynoszą prawie ¾ miljarda marek. Niezależnie od tego można uważać za poważne rezerwy Banku śmiesznie małe sumy, przyjęte w bilansie na rachunku ruchomości 1.000 mk. oraz nieruchomości (dwie w Warszawie, jedna we Lwowie) — 1.960.000 mk. W roku sprawozdawczym z powodu 50-lecia istnienia Banku wypłacono tytułem specjalnej gratyfikacji jubileuszowej pracownikom — 5 miljonów mk., na cele zaś filantropijne asygnowano 3 miljony mk. Obecnie ogólne zebranie, zgodnie z wnioskiem Rady, niezależnie od przyznanej pracownikom Banku tantjemy, powiększyło dotychczasowy skromny fundusz Kasy Przezorności o 4 miljony mk., takąż samą sumę przeznaczono na cele dobroczynne i filantropijne.

Wreszcie wyznaczono dywidendę w wysokości 38%, t. j. po 205,20 mk. od akcji. Wyjaśnień udzielał p. Paweł Heilperin, dyrektor Banku. Ogólne zebranie sprawozdanie i bilans za 1921 rok zatwierdziło. Również uchwalono poczynić niektóre drobne zmiany w statucie Banku. Wreszcie przystąpiono do wyborów, które dały rezultat następujący: do Rady wybrano pp. Fryderyka Ehrenfesta oraz Hermana i Kazimierza Poznańskich oraz zatwierdzono kooptowanego w swoim czasie Adama hr. Tarnowskiego. Do komisji rewizyjnej — pp. Władysława Braunsteina, Stanisława hr. Łubieńskiego, Wojciecha Grabowskiego, Leonarda Tallen-Wilczewskiego i Romana hr- Rzyszczewskiego.

KRONIKA GIEŁDOWA

Zdawało się, iż kurs marki polskiej do pewnego stopnia się ustalił w stosunku do walut zagranicznych, gdyż od drugiej połowy marca wahania kursowe były nieznaczne. W ostatnich dwóch tygodniach sytuacja się zmieniła na niekorzyść marki polskiej, na co złożyły się rozmaite przyczyny. Jedną z głównych, uważać należy niejasną sytuację polityczną, następnie — nowe emisje banknotów i wreszcie większy popyt na waluty obce, w które, jak zwykle o tej porze, zaopatrują się wyjeżdżający do zagranicznych miejscowości klimatycznych i kuracyjnych. Kurs koron czesko-słowackich podniósł się w ciągu okresu sprawozdawczego (7/6—24/6) o dziesięć punktów. Wyjazdy zatem do Karlsbadu i Marienbadu itp. nie mogły do pewnego stopnia nie mieć pewnego wpływu na podniesienie się kursu tej waluty. W przeciwieństwie do innych walut marki niemieckie i korony austrjackie wykazały tendencję słabszą. W połowie bieżącego miesiąca nastąpił kolosalny spadek korony austrjackiej (Mk. 20 za Kor. 100), następnie jednak podniósł się do Mk. 30, pod sam jednak koniec okresu obniżyła się znów do Mk. 26.

Zestawienie kursów walut zagranicznych:

	9/VI	13/VI	22/VI
Dolary Stanów Zjedn.	4040	4250	4400
Franki francuskie . .	369	380.50	382.50
Funty sterl.	18200	19200	19550
Marki niemieckie . .	14	13.70	16.25
Korony austrjackie .	29.75	22	30

Dla metali przeważała tendencja mocniejsza. Za rubla w złocie płacono około Mk. 2400, w srebrze przeszło. Mk. 1550.

W dziedzinie wartości dywidendowych z początku tendencja była niejednolita, pod koniec — mocna przy obrotach nader ożywionych. Z akcji bankowych faworyzowano Banku Zachodniego, które zyskały aż 40% swej wartości przy bardzo znacznych obrotach. Akcje metalurgiczne, włókiennicze i inne były również przedmiotem nader licznych tranzakcji.

Dokonano pewną ilość tranzakcji akcjami niedawno dopuszczonemi i do obrotów na giełdzie tutejszej, a mianowicie: Rohn i Zieliński Mk. 1500—1900, „Polus" 3000—3200, Modrzejewskie Zakł. Górn. Hutnicze 4300, Wł. Bednawski 3500 oraz Zachodnie Tow. Przem. Handlowego 1500—1550.

Z papierów lokacyjnych większe obroty zostały dokonane 4½% L. Z. Ziemskiemi (markowemi), które z początku znacznie obniżyły się w cenie, w końcu jednak zyskały z powrotem utracone kilka punktów. 5% L.Z. m. Warszawy mało się interesowano.

Papiery prowincjonalne od dłuższego czasu nie były przedmiotem tranzakcji.

Z magistrackich obligacji nieco się poprawiły 5% Poż. Przezorności, inne zaś nie wykazały różnic kursowych.

Miljonówka pozostała na poprzednim poziomie.

Usposobienie końcowe: dla walut zagranicznych (za wyjątkiem marek niemiec. i ko-austr.) i akcji—mocne, dla papierów lokacyjnych—bez zmiany.

OSTATNIE KURSY DEWIZ NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH.

PARYŻ: Londyn 52½, Nowy York 11.85, Szwajcarja 223½, Berlin 3.43¼, Warszawa 28½

LONDYN: Paryż 52¼, Nowy York 439¾, Szwajcarja 23.39, Berlin15 00, Warszawa 19300.

NOWY-YORK: Paryż 8.44½, Londyn (2 mies.) 4.37¾, Szwajcarja 18.50, Berlin 0.29, Warszawa 0.023.

ZURICH: Paryż 45.10, Londyn 23.32, Nowy York 527¾, Berlin 1.60, Warszawa 0.12.

BERLIN: Paryż 2916.65, Londyn 1511.90, Nowy-York 345.44, Szwajcarja 6533.20, Warszawa 7.60.

AMSTERDAM: Paryż 22.05, Londyn 11½, Nowy. York 261, Szwajcarja 49 34, Berlin 0 71, Warszawa 0.058½

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE.

„Gnom" Zakłady Przemysłu Zabawkarskiego, Instrumentów Muzycznych i Drobnych Wyrobów Drzewnych. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 30 miljonów, podzielonych na 30 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: „Gnom" Sp. z ogr. odp., Zakłady Przemysłu Zabawkarskiego i drobnych wyrobów drzewnych, Fabryka instrumentów smyczkowych Panufnik Sp. z ogr. odp. i Ludwik Heller.

„Polfa" Spółka Akcyjna Przetworów Chemicznych i Farmaceutycznych. Siedziba w Czechowicach. Kapitał zakładowy Mk. 40 miljonów, podzielonych na 40 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Śląski Bank Eskontowy w Bielsku, Inż. Kazimierz Broniowski, Dr. Władysław Michejda i Inż. Rudolf Kielesiński.

„Lechia" Spółka Akcyjna, dawniej Kujawski, Milewski i S-ka". Siedziba w Lublinie. Kapitał zakładowy Mk. 40 miljonów, podzielonych na ośm tysięcy akcji po Mk. 5000 wart. nom. Założyciele: Polski Bank Krajowy, Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcian w Łodzi, Stanisław Dylewski, Zdzisław Czechowski, Dr. Jan Krauze. Teofil Kujawski, Jan Rupert Łopaciński, Michał Milewski i Jan Nowosielski.

Ferd Bohm et. Co., Fabryka Cykorji we Włocławku. Siedziba we Włocławku. Kapitał zakładowy Mk. 100 miljonów, podzielonych na 100 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Aleksander Eichenwald oraz Eugenjusz i Jerzy Vaedtke.

Przemysł Żelazny M. Apstein. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 20 miljonów, podzielonych na 1000 akcji po Mk. 20000 wart. nom. Założyciele: Mojżesz Apstein, Izrael Pren, Adolf Czarnożył, Zygmunt Wołosewicz i Jerzy Hełczyński.

Spółka Akcyjna Przemysłu i Handlu „Świerk". Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy 30 miljonów, podzielonych na 30 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Jakób Cyryński, Markus Ryzman i Maurycy Mayzel.

Polska Akcyjna Spółka Telefoniczna. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy franków francuskich 18 miljonów, podzielonych na 18 tysięcy akcji po franków 1000 wartoś. nom. Założyciele: Ministerstwo Poczt i Telegrafów oraz Szwedzkie Tow. Akc. Telefonów Cedegren.

Hurtownia Maszyn i Narzędzi Technicznych i Rolniczych. Siedziba we Lwowie. Kapitał zakładowy Mk 25 miljonów, podzielonych na 25 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Centrala Centrala Agentur Handlowyoh na Wschodzie Karol Mańkowski i Wacław Sadowski we Lwowie, Karol Mańkowski i Inż. Józef Wajnbaum.

Towarzystwo dla Transportów Międzynarodowych „Winwicht". Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 25 miljonów, podzielonych na 25 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Wincenty Gleichgewicht, Mieczysław Rosenblatt i Maurycy Endelman.

Brzeska Budowlana Spółka Akcyjna. Siedziba w Brześciu nad Bugiem. Kapitał zakładowy Mk. 90 miljonów, podzielonych na 30 tysięcy akcji wart. nom. Założyciele: Jan Ursyn Niemcewicz, Alter Grostajt, Kazimierz Suchecki, Antoni i Mikołaj Paszkiewiczowie, Samuel Sokół, Zelman Tenenbaum, Teodor Manasewicz, Abram Skorbnik, Władysław Wiśniewski, Piotr Grigorjew, Jan Ordyniew, Mejer Licht, Alfred Brodziński, Włodzimierz Szczepanowski, Owsiej Kapłan, Dawid Wigdorowicz, Władysław Utatowski, Marjan Molikowski, Dawid Rakow, Szlama Kantorowicz, Mejer Gerszkowicz, Samuel Pomeraniec, Lejba Nirenberg, Icek Sirota, Rubin Lewengarc, Wacław Jankowski, Icek Łabris, Michuel Orchow, Szymon Sawczyński, Józef Cukierman, Salomon Barlas, Maks Muler, Lejwik Winnikow, Bolesław Poznański i Fryderyk Bodner.

Syndykat Kupców Małopolskich. Siedziba w Krakowie. Kapitał zakładowy Mk. 10 miljonów, podzielonych na 20 tysięcy akcji po Mk. 500 wart. nom. Założyciele: Kongregacja Kupiecka w Krakowie, Syndykat Handlowy Kupców Polskich w Krakowie, sp. z ogr. odp., Dr. Wł. Nieć, Aleksander Adelman, Jan Kwiatkowski, Dr. Leopold Machalski, Józef Rudnicki, Józef Massar, Witold Truszkowski, Ignacy Rajol i Stanisław Porębski.

Dom Transportowo-Ekspedycyjny S. Jelin i J. Rudomin. Siedziba w Łodzi. Kapitał zakładowy Mk. 25 miljonów, podzielonych na 25 tysięcy po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Dom Transportowo-Ekspedycyjny S. Jelin i J. Rudomin, S. Jelin i Rudomin.

Superfosfaty Kujawskie. Siedziba we Włocławku. Kapitał zakładowy Mk. 300 miljonów, podzielonych na 12 tysięcy akcji po Mk. 25,00 wart. nom. Założyciele: Michał Bojańczyk, Witold Iwanowski, i Dr. Roman May, Chemiczna Fabryka Tow. Akc. w Poznaniu.

Polsko-Baltycki Lloyd, Linja Okrętowa. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 120 miljonów, podzielonych na 24 tysiące akcji imiennych po Mk. 5000 wart. nom. Założyciele. Oskar Sobański, Jan Raue i Julian Rummel.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Mazovia". Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 20 miljonów, podzielonych na 20 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Józef Gliszczyński, Ludwik Klejn, Mieczysław Restorff, Antoni Ciborski, Artur Ferencowicz, Bohdan Skibiński, Konstanty Łubieński i Stanisław hr. du Moriez.

KRONIKA AKCYJNA

SPÓŁKI POWIĘKSZAJĄCE KAPITAŁ ZAKŁADOWY.

Małopolska Spółka Akcyjna dla Przemysłu Naftowego — o Mk. 35 miljonów drogą wypuszczenia 175 tysięcy akcji III em. po Mk. 200 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom emisji poprzednich w stosunku siedmiu akcji nowych na trzynaście dawnych po cenie nominalnej

Tow. Akć. Fabryki Cukru i Rafinerji „Łyszkowice“ — o mk. 32 miljony drogą przeszacowania bilansowej wartości majątku Spółki. Dotychczasowe akcje po mk. 2500 będą przestemplowane na mk. 12.500 wart. nom. Następnie — o dalsze mk. 8 miljonów drogą wypuszczenia 640 akcji po mk. 12.500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 20.000.

Tow. Akc. „Bławat“ — o mk. 31,104,000 drogą wypuszczenia 144 tysięcy akcji V em. (w 2 serjach po 72 tysiące każda) po mk. 216 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji obu serji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku po jednej akcji każdej serji na jedną akcję dawną po cenie emisyjnej S. I mk. 300 i S. II po mk. 450.

„Olkusz“ Fabryka Narzędzi Emaljowanych w Olkuszu — o mk. 245,520,000 drogą przewalutowania wartości majątku Spółki. Dotychczasowe akcje 250 rublowe będą przestemplowane na akcje po mk. 21.000 wart. nom.

Warszawsko-Gdańskie Tow. Handlowo-Zastawowe — o Mk. 50 milj. drogą wypuszczenia 50 tysięcy akcji po Mk. 1.000 wart. nom. Prawo pierwszeństwa do otrzymania nowych akcji służy dawnym akcjoniarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej Mk. 1.375.

Grodzieckie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych — o Mk. 120 miljonów drogą przewalutowania wartości majątku Spółki i o dalsze Mk. 60 miljonów drogą wypuszczenia 30 tysięcy akcji V em. po Mk. 2.000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia nowej emisji służy dawnym akcjonarjuszom w stosunku jednej nowej na jedną dawną akcję po cenie emisyjnej Mk. 2076.20. Termin meldowania praw do V em. upływa 31 maja r. b., termin zaś wpłaty — 30 czerwca r. b.

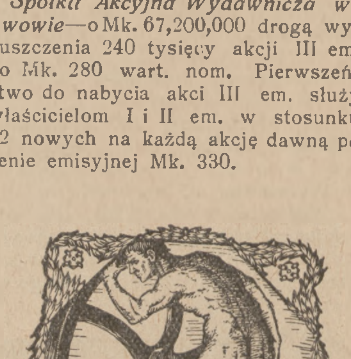
Spółka Akc. Przemysłu Bawełnianego B. Freidenberg w Łodzi — o Mk. 15 miljonów drogą wypuszczenia 15 tysięcy akcji II em. po Mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej Mk. 1100.

Pabjanicka Fabryka Papieru Rob. Saenger—o Mk. 516 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości części majątku Spółki. Następnie wypuszczone będą 1.032.000 sztuk akcji po mk. 500 wart. nom. Akcjonarjusze otrzymają na każde 7 dotychczasowych akcji 43 sztuki akcji nowej emisji.

Fabryka Narzędzi Chirurgicznych, Weterynaryjnych i Narzędzi Stalowych Ostrych, Alfons Mann—o Mk. 15 miljonów drogą wypuszczenia 3 tysięcy akcji II em. po Mk. 5.000 wart. nom Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej Mk. 5.800 w terminie do 1 sierpnia r. b.

Akcyjne Towarzystwo Fabryk Sukna H. Landsberg w Tomaszowie. — o Mk. 33,408,000 drogą przeszacowania książkowej wartości majątku Spółki. Akcjonarjusze otrzymują wzamian za jedną akcję po rub. 5000 pietnaście akcji po Mk. 10,000 wart. nom.

Spółka Akcyjna Wydawnicza we Lwowie—o Mk. 67,200,000 drogą wypuszczenia 240 tysięcy akcji III em. po Mk. 280 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akci III em. służy właścicielom I i II em. w stosunku 12 nowych na każdą akcję dawną po cenie emisyjnej Mk. 330.

„Gródek“ Akc. Spółka Terenowobudowlana w Krakowie — o Mk. 15 miljonów drogą wypuszczenia 15 tysięcy akcji (1500 imiennych—uprzywilejowanych i 13,500 — na okaziciela) po Mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dawnym akcjonarjuszom w stosunku jednej nowej na dwie dawne po cenie emisyjnej Mk. 2000 z 6% od 1/7 1921 r. w terminie do 15 lipca r. b.

Handlowa Spółka Akcyjna „Impex“ w Krakowie — o Mk. 14 miljonów drogą wypuszczenia 100 tysięcy akcji po Mk. 140 wart. nom. Dotychczasowym akcjonarjuszom przysługuje prawo otrzymania dwóch nowych na trzy dawne akcje po cenie emisyjnej Mk. 220 w terminie do 10 lipca r. b.

Spółka Akcyjna Mirkowkiej Fabryki Papieru — o Mk. 210 miljonów drogą przewalutowania majątku Spółki. Dotychczasowi akcjonarjusze otrzymają siedem akcji po Mk. 1000 wart. nom. wzamian za każde trzy akcje dotychczasowe.

Krajowy Zakład dla Przemysłu Fabrycznego „Rolindustria“ we Lwowie — o Mk. 40 miljonów drogą wypususzczenia 40 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dawnym akcjonarjuszom w stosunku jednej nowej na jedną dawną po cenie emisyjnej Mk. 1250 do 30 czerwca r. b.

Sp Akc. Cukrowni „Garbów“ — o Mk. 80 miljonów drogą wypuszczenia 80 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Pierszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku 8 nowych na jedną dawną akcję po cenie emisyjnej Mk. 1150 w terminie do 3 lipca r. b.

Sp. Akc. Cukrowni i Rafinerji „Lublin“ — o Mk. 151,200,000 drogą wypuszczenia 151,200 akcji po Mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku siedmiu nowych na jedną dawną akcję po cenie emisyjnej Mk. 1100 w terminie do 3 lipca r. b.

Sp. Akc. Cukrowni i Rafinerji „Zbiersk“ — o Mk. 367,500,000 drogą wypuszczenia 367,500 akcji po Mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku sześciu nowych na jedną dawną akcję po cenie emisyjnej Mk. 1150 w terminie do 3 lipca r. b.

Spółki akcyjne zwołujące zebrania ogólne.

„Precyzja" Fabryka Wyrobów Precyzyjnych — zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 12 w poł. w lokalu Dep. Handlowo - Przemysłowego Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 26.

Sp. Akc. Przemysłu Rolnego „Łąg" —zwyczajne na 3 lipea r. b. o g. 4 p. p. w lokalu Spółki w Łągu ziemi Płockiej.

„Inż. Gniazdowski i Janiszewski" Zakłady Kotlarskie i Mechaniczne w Lublinie — zwyczajne na 11 lipca r. b. o g. 6 p. p. w lokalu Tow. Kred. Miejskiego w Lublinie, ul. Powiatowa Nr. 5.

Tow. Akc. Serohygiea — zwyczajne na 3 lipca o g. 5 p. p. w lokalu Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, ul. Mickiewicza Nr. 33.

Przemysł Drzewny „Strug" w Zakopanem — zwyczajne na 9 lipca r. b. o g. 12 w poł. w lokalu Ziemskiego Banku Kredytowego w Zakopanem przy ul. Krupówki.

Spółka Stolarska Tow. Akc. — zwyczajne na 11 lipca r. b. o g. 10 rano w gmachu własnym w Poznaniu, Stary Rynek Nr. 44/47.

Tow. Akc. Zakładów Przędzalni Bawełny, Tkalni i Bielarni „Zawiercie" — zwyczajne na 11 lipca r. b. o g. 4 p. p. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Nowy-Świat Nr. 7.

Fabryka Produktów Chemicznych „Liban" S. A. w Podgórzu — zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 11 rano w biurze Spółki w Krakowie, ul. Warneńczyka Nr. 10.

Bank Poznański — nadzwyczajne na 4 lipca r. b. o g. 4 p. p. w wielkiej sali Izby Handlowej w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 3.

Bazar Poznański — zwyczajne na 11 lipca r. b. o g. 11 rano w Poznaniu w Bazarze.

Tow. Akc. Bawełnianej Manufaktury „Jakób Kestenberg" w Łodzi — nadzwyczajne na 10 lipca r. b. o g. 11 rano w lokalu Zarządu T-wa w Łodzi, ul. Nowo-Targowa Nr. 26.

Bronikowski, Grodzki i Wasilewski — nadzwyczajne na 18 lipca r. b. o g. 7 wiecz. w biurze Spółki w Warszawie, ul. Senatorska Nr. 33.

Tow. Zgierskiej Manufaktury Bawełnianej — zwyczajne i nadzwyczajne na 27 lipca r. b. o g. 11 rano w lokalu Prezesa Zarządu w Warszawie, ul. Piękna Nr. 10.

Sp. Akc. „Żelazo i Stal" w Krakowie — zwyczajne w drugim terminie na 1 lipca r. b. o g. 4 p. p. w lokalu Banku Hipotecznego w Krakowie, Rynek Główny.

Sp. Akc. Przedsiębiorstw Wyrobów Szklanych i Ubezpieczenia Szyb „Szkło" — zwyczajne na 5 lipca r. b. o g. 6 p. p. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Nowowiejska Nr. 20.

S. A. Importowo - Eksportowa „Agrumaria"—zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 4 p.p w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Szczygla Nr. 12.

Tow. Akc. „Toruński Port Drzewny"—nadzwyczajne na 4 lipca r. b. o g. 5 p.p. w małej sali ratuszowej w Toruniu.

Zakłady Garbarskie i Fabryk Pasów F. Wickenhagen—zwyczajne na 28 czerwca r. b. o g. 5 p. p. w biurze Zarządu Spółki w Radomiu Stare Miasto Nr. 4.

Tow. Akc. Rzeźni Miejskich—nadzwyczajne na 28 czerwca r. b. ewentualnie w drugim terminie 12 lipca r. b. o g. 6 p. p. w biurze Zarządu Towarzystwa w Warszawie, ul. Nowy Świat Nr. 41 m. 28.

Tow. Akc. Manufaktury wełnianej „Hugo Wulffsohn"—zwyczajne w drugim terminie na 28 czerwca r. b. o g. 6 p.p. w biurze Zarządu w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 78.

Bank Wschodni w Warszawie — zwyczajne na 28 czerwca r. b. o g. 6 p.p. w lokalu Banku w Warszawie, Krak.-Przedmieście 42/44.

Bank Zachodni—zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 4 p.p. w gmachu Banku w Warszawie, ul. Fredry Nr. 6.

Akc. Tow. Przemysłowych Zakładów Mechanicznych „Lilpop Rau i Loewenstein" — zwyczajne na 28 czerwca r. b. o g. 4 p. p. w lokalu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego Nr. 3.

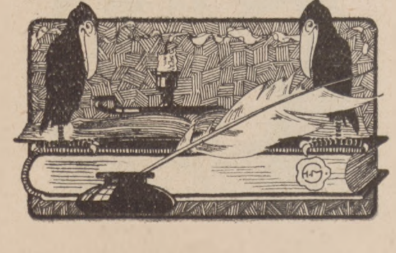
Polski Bank Handlowy—zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 5 p. p. w lokalu Banku w Poznaniu, Plac Wolności Nr. 9.

Tow. Akc. Seweryn Pendowski w Poznaniu—zwyczajne na 28 czerwca r. b. o g. 3 p.p. w salce parterowej obok restauracji w Bazarze przy Alejach Marcinkowskiego Nr. 10 w Poznaniu

Sp. Akc. Polskich Zakładów Chemicznych „Nitrat" — zwyczajne na 28 czerwca r. b. o g. 5 p.p. w lokalu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego Nr. 5.

Dom Handlowy St. Matławski i S-ka—zwyczajne na 28 czerwca r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Moniuszki Nr. 2.

„Rakszawa" Akc. Tow. dla wyrobów włókienniczych—zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. $10\frac{1}{2}$ rano w sali obrad Polskiego Banku Krajowego we Lwowie.

S. A. Wydawnictwa i Księgarnia Trzaska, Ewert i Michalski — zwyczajne na 27 czerwca r. b. o g. $7\frac{1}{2}$ wiecz. w lokalu Spółki w Warszawie, Krakow.-Przedmieście Nr. 13.

Tow. Fabryk Machin i Odlewów „K. Rudzki i S-ka" — zwyczajne na 28 czerwca r. b. o g. $5\frac{1}{2}$ p.p. w sali posiedzeń Banku Zjednoczonych Ziem Polskich w Warszawie, Plac Napoleona Nr. 7

Bank Pomorski—zwyczajne na 28 czerwca r. b. w hotelu „Pod Trzema Koronami" w Toruniu.

Radomskie Towarzystwo Elektryczne—nadzwyczajne na 1 lipca r. b. o g. 3 p.p. w lokalu Zarządu Towarzystwa w Radomiu, ul. Długa Nr. 16.

Fabryka Mebli Wiedeńskich Jakób i Józef Kohn—zwyczajne na 11 lipca r. b. o g. 5 p.p. w Warszawie, ul. Trębacka Nr. 10 m. 3.

Cukrownia „Szpanów"—zwyczajne na 10 lipca r. b. o g. 11 rano w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, Krakow. Przedmieście Nr. 5 m. 4a.

Fabryka Konserw Mięsnych, Tow. Akc. w Bydgoszczy—zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 5 p.p. w biurach p. Radcy Cichowicza w Poznaniu, Plac Wolności Nr. 17.

Bank Centralny w Warszawie.—nadzwyczajne na 1 lipca r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Banku w Warszawie, ul. Zgoda Nr. 9.

Kościańska Kolej Powiatowa Tow. Akc.—zwyczajne na 3 lipca r. b. o g. 11 przed poł. w sali posiedzeń domu powiatowego w Kościanie.

Tow. Ubezpieczeń „Przyszłość"—zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 5 p.p. w lokalu Tow. w Warszawie, ul. Smolna Nr. 30 m. 8.

Tow. Akc. Kopalń Węgla, Rud i Zakładów Hutniczych Sosnowickich —zwyczajne na 20 lipca r. b. o g. 11 przed poł. w siedzibie Tow. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 10.

Zakłady Przemysłowe „Witulin"—nadzwyczajne na 2 lipca r. b. o g. 11 rano w lokalu własnym w Dołach Biskupich.

„Coloniale" S. A. dawniej Juljusz Meinl— zwyczajne w lokalu Banku Dyskontowego Warszawskiego, Oddział we Lwowie, ul. Trzeciego Maja Nr. 14.

Tow. Akc. „Iri" Polska fabryka chemiczna w Poznaniu — zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 11 rano w lokalach biurowych w Poznaniu, przy drodze Urbanowskiej Nr. 1.

Superfosfaty Kujawskie — organizacyjne na 1 lipca r. b. o g. 6 p. p. w lokalu adwokata Choromańskiego w Warszawie, ul. Żórawia Nr. 22.

Centrala Handlowa Powiatu Warszawskiego — zwyczajne na 4 lipca r. b. o g 5 p. p. w biurze własnem w Warszawie, ul. Długa Nr. 50 (Pasaż Simonsa).

Sp. Akc. Tomaszowskiej Przędzalni Wełny Czesankowej — zwyczajne na 3 lipca r. b o g. 3 p.p. w lokaln Zarządu w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Tekli Nr. 13/15.

Polski Przemysł Korkowy — nadzwyczajne na 10 lipca r. b. o g. 5 pp. w biurze Spółki w Warszawie, ul. Solec Nr. 59.

„Tri" Towarzystwo Robót Inżynierskich w Poznaniu—zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 12 w południ. w gmachu Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, Plac Wolności Nr. 15.

Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce—zwyczajne na 3 lipca r. b. o g. 11 przed poł. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Ś-to Krzyska Nr. 28 m. 17.

Fabryka Wyrobów Tytoniowych „Sarmatia"—zwyczajne na 30 czerwca r. b. o g. 12 w poł. w sali Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, Centrala, Plac Wolności.

Tow. Akc. Przemysłu Cementowego „Wiek" — zwyczajne na 2 lipca r. b. o g. 11 przed poł. w mieszkaniu p. Jakóba Hertza w Łodzi, ul. Nowo-Cegielniana Nr. 2.

Fabryka Wyrobów Wełnianych Karola Eiserta w Łodzi—zwyczajne w drugim terminie na 6 lipca r. b. o g. 5 p. p. w Centralnym biurze Spółki w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr.135.

Sierszańskie Zakłady Górnicze—zwyczajne na 17 lipca r. b. o g. 10½ rano w sali posiedzeń Rady Zawiadowczej w Krakowie, w Rynku Nr. 17 I piętro.

Tow. Akc. Zakładów Przemysłowo-Budowlanych „Fr. Martens i Ad. Daab"—zwyczajne na 20 lipca r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Wiejska Nr. 9.

Bank Stowarzyszenia Mechaników—zwyczajne w drugim terminie na 8 lipca r. b. o g. 10 rano w lokalu Stow. Oficjalistów w Warszawie, ul. Śliska Nr. 9.

„Agromotor" Budowa i Handel Maszynami Rolniczemi — nadzwyczajne na 8 lipca r. b. o g. 2 p. p. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Długa Nr. 9.

Bank Handlowo - Przemysłowy w Łodzi — nadzwyczajne na 7 lipca r. b. o g. 5 p.p. w lokalu własnym w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 74.

Towarzystwo Przemysłowo-Leśne i Budowlane „Budulec"—nadzwyczajne na 29 czerwca r. b. o g. 11 z rana w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Wierzbowa Nr. 11.

RÓŻNE.

Polska Fabryka Samochodów „Polsam" wypłaca dywidendę za 1921 r. po Mk. 50 od akcji.

Towarzystwo Górniczo - Przemysłowe „Saturn" wypłaca dywidendę za 1921 r. po Mk. 1250 od akcji.

S. A. Zakładów Przemysłu Włókienniczego „C. G. Schön" w Sosnowcu wypłaca dywidendę za lata 1920 i 1921 w wysokości Mk. 200 od akcji 1000 markowej.

Tow. Akc. „Kolej lokalna Lwów—Stojanów" wypłaca dywidendę za 1920 r. po Mk. 28 od akcji.

Tow. Przemysłu Naftowego B-cia Nobel w Polsce wypłaca dywidendę za 1921 r. od akcji I i II em po Mk. 100 i od III em. — po Mk. 58,33.

Pabjanicka Fabryka Papieru „Rob. Saenger" wypłaca dywidendę w wysokości 30%.

Fabryka Maszyn i Odlewnia Ortwein, Karasiński i S-ka wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 10%.

Tow. Ubezpieczeń „Piast" wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 7% t. j. po Mk. 10.50 oraz zwrot kapitału organizacyjnego łącznie z % po Mk. 650 od akcji.

Syndykat Koszykarski S. A. w Krakowie wypłaca dywidendę za okres 1/1 — 30/6 1921 r. 16% dywidendy i superdywidendy t. j. po Mk. 40 od akcji.

Karol Korn, Budowlana Spółka Akcyjna w Bielsku wypłaca dywidendę za 1921 r. po Mk. 100 od akcji.

Bank Dyskontowy w Bydgoszczy wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 25%.

Wielkopolska Papiernia T. A. w Bydgoszczy wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 25%.

„Akwawit" Rektyfikacja Okowity i Fabryka Chemiczna wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 40%.

Wielkopolska Fabryka wyrobów z drzewa Onufry Gertner wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 30%.

Poznański Bank Ziemian wypłaca dywidendę za 1921 r. po Mk. 400 od akcji I, II i III em. i po Mk. 200—od IV em.

Towarzystwo Akc. Ubezpieczeń „Polonia" wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 30% t. j. po Mk. 300 od akcji.

Towarzystwo Akc, Ubezpieczeń „Vita" wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 7% t. j. po Mk. 21 od akcji.

Bank Dyskontowy Warszawski wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 38% t. j. po Mk. 205.20 od akcji.

Bank Kredytowy w Warszawie wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości 25% t. j. po Mk. 250 od akcji I — V em. i po Mk. 125 od — VI em.

Akcje: Zachodniego Towarzystwa dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Sp. Akc. Rohn, Zieliński i S-ka oraz *Sp. Akc. Mechanicznego Wyrebu Obuwia „Polus"* zostały dopuszczone do obrotów na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie.

Tow. Akc. Warszawskiej Fabryki Firanek Getlich, Bracia Geyer, Herbst zmieniło nazwę na *„Ś-to Jerskie Zakłady Przemysłowo-Handlowe S. A."*

Bank Dyskontowy Warszawski, Oddział w Drohobyczu otworzył na czas trwania sezonu letniego ekspozyturę w Truskawcu.

Bank Ziem Kresowych otworzył oddział w Warszawie (Długa 48).

Tow. Akc. Cukrowni „Krasiniec" zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje II em. oraz dołącza nowe arkusze kuponowe do akcji I em.

Tow. Akc. „K. Rudzki i S-ka" wymienia dawne rublowe akcje oraz tymczasowe świadectwa na akcje oryginalne markowe.

Towarzystwo Przemysłu Węglowego w Polsce na mocy postanowienia pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu uzyskało odroczenie terminu wpłacenia kapitału zakładowego na akcje III em. do 31 sierpnia roku bież.

Polska Spółka Akcyjna Przemysłu Leśnego uzyskała zezwolenie pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu na przedłużenie terminu ukonstytuowania się Spółki do 20 sierpnia roku bież.

Fabryka Samochodów „Automotor" we Lwowie na mocy zezwolenia pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu przeniosła siedzibę ze Lwowa do Krakowa.

LOSOWANIA

4% Państwowa Pożyczka Premjowa z 1920 r. (Miljonówka)

Ciągnienie z dnia 10 czerwca 1922 r.
№ 4448146

Ciągnienie z dnia 17 czerwca 1922 r.
№ 1051599

Ciągnienie z dnia 24 czerwca 1922 r.
№ 4775295

Wypłata po mk. 1000000 natychmiast

5% Listy Zastawne Piotrkowskiego Towarzystwa kredytowego Miejskiego.

Ciągnienie z dnia 30 marca 1922 r.

Po **3000** Rb. (**6480** Mk). N. 525 1661.

Po **1000** Rb. (**2160** Mk). N. 1051 **2**294 681 898 **3**592 **4**155 184 936.

Po **500** Rb. (**1080** Mk). N. 42 797 **1**868 **2**021 116 205 302 535 780 832 957 **3**396 424 492 531 **4**425 704 **5**280 649 664 769.

Po **250** Rb. (**540** Mk). N. 225 227 323 556 570 578 580 801 842 878 **1**019 030 134 183 288 316 347 364 417 496 512 671 736 750 807 837 926 958 982 **2**006 058 253 290 328 431 547 612 734 763 771 808 847 871 874 877 917 945 **3**007 181 204 284 348 420 584 638 640 700 780 788 861 895 **4**101 130 158 192 194 265 315 402 476 584 589 646 **10**008 106 216 217 394 462 535.

Po **100** Rb. (**216** Mk). N. **20**005 011 031 035 075 091 137 140 146 158 181 224 243 247 267 272 275 276 286 292 296 305 321 327 359 397 398 409 415 429 433 446 485 513 533 536 551 593 640 650 670 685 703 720 743 748 783 798 826 839 859 860 861 891 897 939 966 973 **21**042 056 061 075 085 090 105 107 109 116 118 119 133 138 183 190 208 230 248 254 262 276 277 280 284 297 306 338 340 391 425 427 429 430 452 490 493 506 507 510 533 553 558 561 567 579 590 596 603 609 611 631 636 668 680 682 687 707 715 727 731 755 756 761 775 777 782 793 794 841 851 856 863 865 867 873 878 881 897 909 917 927 930 931 939 957 960 961 969 991 997 **22**000 001 008 020 023 028 032 061 064 081 084 088 091 095 106 107 108 111 113 121 125 132 140 145 155 162 166 176 179 180 182 187 201 221 224 232 255 268 270 316 356 360 376 378 383 398 399 405 406 409 438 441 443 461 462 477 479 485 494 509 511 515 517 518 533 534 536 552 553 554 556 569 572 576 588 592 593 599 603 630 641 644 656 657 662 669 670 673 680 686 689 702 707 712 727 730 732 733 765 773 776 789 797 800 801 806 807 833 843 845 865 871 884 890 893 896 904 936 943 955 960 961 966 979 **23**030 031 033 039 040 042 051 053 065 068 085 087 105 136 144 167 198 204 208 226 229 230 231 237 245 253 261 266 267 271 283 284 300 310 312 317 318 333 340 343 350 352 353 354 368 370 373 374 383 402 413 419 431 432 441 447 455 461 462 465 467 474 477 496 504 521 525 526 537 554 557 559 566 573 577 579 586 596 602 607 608 624 636 643 652 654 661 662 664 671 678 679 684 689 697 699 704 710 717 720 728 730 745 755 756 775 779 782 784 817 830 842 844 846 861 862 882 911 914 920 930 931 936 940 948 **24**002 004 007 011 033 039 049 055 069 073 082 084 088 094 123 124 186 192 216 222 238 243 244 245 253 264 268 291 293 298 299 300 307 314 316 324 330 339 346 358 364 366 394 398 412 428 430 431 432 434 440 443 447 451 461 465 467 472 501 515 527 541 547 567 570 572 603 611 613 636 640 649 656 659 694 727 728 730 734 744 752 785 815 825 834 837 853 864 893 897 920 921 927 931 947 987 990 992 **25**009 048 051 063 083 084 085 100 104 106 109 130 131 158.

Wypłata od dnia 30 lipca 1921 r.

6% Obligacje m. Łodzi I-ej emisji.

Ciągnienie z dnia 27 kwietnia 1922 r.

Lit. A.

Po **5000** Mk. N. **1**019 077 087 108 185 204 228 302 304 309 313 368 381 420 422 431 437 444 469 471 520 541 548.

Lit. B.

Po **1000** Mk. N. **1**623 638 661 721 782 870 911 979 **2**021 029 053 093 094 100 106 126 152 157 163 193 222 233 247 256 271 314 376 398 412 441 460 504 509 557 560 573 605 634 641 682 720 766 787 812 980 981 **3**003 016 065 072 104 112 125 170 179

192 252 352 356 369 376 385 413 457 464 484 593 612 613 636 637 699 717 718 719 729 731 762 791 837 858 899 906 909 911 927 993 **4**052 072 075 076 147 164 256 307 330 340 366 375 393 416 441 452 456 461 497 509 551 584 603 708 764 795 812 832 853 861 931 973 985 993 **5**021 125 128 133 152 197 218 245 317 319 328 337 363 365 416 419 425 449 483 504 534 558.

Lit. C.

Po **500** Mk. N. **5**622 658 661 674 699 721 749 776 782 809 815 826 885 886 939 950 957 959 **6**007 116 173 226 265 298 332 343 390 480 517 608 614 653 666 705 710 757 772 800 810 822 920 945 960 961 970 974 997 **7**018 043 044 081 108 133 162 169 238 260 265 267 313 328 351 450 456 465 473 494 516 523 535 576 590 609 715 727 734 816 835 893 923 964 980 998 **8**008 079 093 166 212 216 297 325 337 349 356 369 390 406 449 476 491 497 519 568 572 575 609 620 654 708 711 734 761 765 798 818 881 882 898 **9**008 026 038 062 108 121 140 153 172 181 199 257 259 260 280 282 288 336 339 368 377 420 456 474 507 588.

Lit. D.

Po **200** Mk. N. **9**626 641 706 725 734 750 789 795 818 846 856 863 886 894 927 940 952 **10**031 045 061 067 088 126 128 132 192 206 212 228 237 250 252 273 307 337 365 373 384 408 429 436 464 469 483 520 539 562 581 605 622 637 646 654 693 709 719 752 762 774 781 782 803 811 832 837 842 880 905 922 948 957 985 990 **11**001 028 072 083 090 145 162 176 179 206 219 259 377 379 387 406 419 503 507 528 586 622 649 734 759 804 915 916 932 937 950 968 972 **12**027 030 036 064 066 123 136 225 256 288 309 344 354 390 452 467 508 518 560 577 601 602 634 649 674 689 818 824 868 895 973 998 **13**040 051 070 106 107 114 219 241 283 290 293 312 328 356 374 409 453 504 533 565 590 602 615 619 671 678 699 725 752 757 766 778 853 856 870 947 **14**048 059 078 096 116 158 179 229 269 305 337 348 402 435 455 457 480 515 592.

Wypłata od dnia 1 sierpnia 1922 r.

Turecka Pożyczka Premjowa z 1870 r.

Ciągnienie z dnia 30 marca i 1 kwietnia 1922 r.

Po **400000** Fr. N. **1218**422.
Po **30000** Fr. N. **208**121.
Po **10000** Fr. N **621**268, **1171**419.
Po **2500** Fr. N. **250**040 **378**228 **441**325 **876**963 **994**560 **1730**909.

Po **2000** Fr. N. **177**289 **317**484 **378**695 **619**278 **903**924 **936**869 **1064**688 **1073**442 **1171**417 **1416**098 **1798**555 **1950**193.

Po **1000** Fr. N. **32**734 **177**290 **196**994 **272**156 **272**159 **486**137 **547**820 **582**703 **671**704 **677**867 **885**565 **956**047 **969**045 **974**598 **978**755 **990**017 **1011**925 **1147**701 **1312**166 **1342**073 **1366**833 **1368**293 **1610**976 **1686**798 **1712**112 **1723**659 **1938**651 **1967**149.

N. 291—295 **2**041—045 **16**471—475 **18**056—060 261—265 **21**661—665 **27**176—180 **32**731—735 **37**226—230 **39**236—240 **43**466—470 **46**926—930 **49**671—675 **51**521—525 **59**281—285 **64**786—790 841—845 996—**65**000 **75**701—705 **76**071—075 **80**986—990 **90**731—735 **91**356—360 **102**436—440 **105**066—070 **111**496—500 **115**076—080 **122**286—290 **126**371—375 **140**996—**141**000 **143**856—860 **144**526—530 **171**531—535 **177**286—290 **181**156—160 661—665 **184**491—495 **192**931—935 **196**991—995 **204**606—610 **205**661—665 **208**121—125 **212**231—235 **213**446—450 **218**026—030 **223**691—695 **227**561—565 **232**406—410 476—480 **234**906—910 **238**101—105 441—445 **241**136—140 **247**681—685 **250**036—040 **258**976—980 **263**571—575 **269**096—100 681—685 **272**156—160 **276**771—775 **279**391—395 **284**906—910 **314**381—385 656—660 **315**816—820 **317**201—205 481—485 **319**136—140 **324**071—075 **334**391—395 **338**661—665 **339**276—280 **348**776—780 **351**671—675 **356**156—160 **361**346—350 **365**596—600 **369**526—530 **371**821—825 **372**211—215 **374**026—030 **378**226—230 691—695 **380**886—890 **391**031—035 **393**846—850 **394**611—615 676—680 **399**216—220 **402**316—320 **404**906—910 **406**561—565 **408**801—805 **412**551—555 **416**206—210 **417**156—160 981—985 **421**171—175 **427**076—080 641—645 **432**751—755 **441**321—325 386—390 911—915 **443**636—640 **452**871—875 **453**246—250 836—840 931—935 **454**231—235 **456**001—005 **462**566—570 **468**011—015 **472**756—760 976—980 **478**791—795 **479**201—205 801—805 **481**411—415 **485**086—090 **486**136—140 **489**256—260 **493**601—605 **495**366—370 561—565 **497**566—570 **514**901—905 **515**956—960 **517**246—250 **525**721—725 991—995 **539**421—425 **546**071—075 **547**816—820 **552**591—595 **555**091—095 **556**336—340 351—355 **574**151—155 **582**701—705 **587**656—660 **590**251—255 **591**721—725 **599**821—825 **606**071—075 **611**601—605 **615**686—690 **619**276—280 **621**266—270 **623**556—560 **632**301—305 **636**236—240 741—745 **648**136—140 **651**891—895 **656**581—585 656—660 **660**756—760 921—925 **661**786—790 **671**701—705 **677**866—870 **681**116—120 **687**966—970 **691**531—535 621—625 **705**636—640 **709**741—745 **712**381—385 **713**301—305 **719**916—920 **722**011—015

421—425 **724**116—120 **733**096—100 **734**116 —120 **741**476—480 **744**706—710 **745**936—940 **749**836—840 **752**186—190 **757**551—555 **761**226 —230 **762**411—415 **775**496—500 **790**846—850 **809**911—915 **814**651—655 **817**356—360 **819**241 —245 **820**091—095 **821**596—600 **823**011—015 **827**201—205 **832**236—240 **838**766—770 **849**286 —290 **862**816—820 **864**826—830 **868**681—685 **870**796—800 **874**071—075 **876**961—965 **880**531 —535 **885**561—565 **887**256—260 **888**916—920 **896**941—945 **898**861—865 **899**866—870 **903**651 —655 921—925 **918**326—330 **919**846—850 **922**301—305 461—465 **936**866—870 **942**586 —590 **944**501—505 **951**901—905 **952**031—035 **956**046—050 **957**191—195 **963**246—250 621 —625 **967**446—450 **969**041—045 **970**826—830 **973**531—535 **974**561—565 596—600 **977**571 —575 **978**751—755 766—770 **979**976—980 **990**016—020 **992**861—865 **994**556—560 **1011**921 —925 **1015**726—730 **1018**106—110 226—230 **1024**581—585 **1026**806—810 **1035**026—030 **1039**211—215 **1051**911—915 **1053**116—120 **1056**431—435 **1062**686—690 **1063**926—930 **1064**686—690 **1065**756—760 **1071**581—585 **1073**051—055 441—445 **1079**461—465 **1082**366 —370 **1085**791—795 **1090**076—080 **1091**606 —610 **1097**176—180 **1105**871—875 **1106**136 —140 **1115**841—845 **1117**871—875 **1123**931 —935 **1128**366—370 **1131**146—150 **1134**166 —170 **1137**596—600 **1147**021—025 701—705 **1149**066—070 **1154**596—600 **1161**906—910 **1164**666—670 726—730 **1167**316—320 **1171**416 —420 **1177**376—380 **1191**311—315 811—815 **1194**616—620 **1195**376—380 **1198**786—790 **1210**131—135 **1211**981—985 **1213**136—140 **1218**421—425 **1221**291—295 **1229**621—625 **1231**116—120 **1241**686—690 **1242**431—435 **1264**136—140 **1266**906—910 **1270**541—545 **1275**021—025 **1277**101—105 **1282**691—695 **1284**666—670 **1290**371—375 **1293**761—765 **1296**551—555 656—660 **1297**661—665 **1300**586 —590 **1312**166—170 **1317**216—220 **1320**621 —625 **1327**786—790 **1338**721—725 **1340**401 —405 **1342**071—075 **1344**721—725 **1352**151 —155 **1355**251—255 **1356**996—**1357**000 **1366**831 —835 **1368**291—295 **1374**066—070 551—555 **1382**971—975 **1383**181—185 **1391**386—390 **1395**166—170 **1416**096—100 **1420**886—890 **1430**946—950 **1436**016—020 **1444**616—620 **1448**566—570 821—825 **1449**536—540 **1453**961 —965 **1461**631—635 **1466**646—650 **1467**431 —435 **1471**606—610 **1486**646—650 **1492**236 —240 **1500**076—080 **1502**696—700 **1504**631 —635 **1506**021—025 **1508**591—595 **1509**086 —090 **1519**466—470 **1527**866—870 **1528**616 —620 **1534**966—970 **1546**836—840 **1552**676 —680 **1559**556—560 **1566**316—320 **1567**101 —105 **1571**471—475 **1577**681—685 **1578**551 —555 **1586**986—990 **1590**971—975 **1603**436 —440 **1610**976—980 **1618**986—990 **1619**561 —565 **1620**691—695 **1633**786—790 **1637**446 —450 **1640**626—630 **1645**441—445 **1651**556 —560 836—840 **1654**851—855 **1659**221—225 966—970 **1661**011—015 **1662**221—225 **1665**206 —210 661—665 **1666**201—205 951—955 **1672**711 —715 **1679**466—470 **1682**701—705 **1686**796 —800 **1689**051—055 **1690**646—650 **1692**686 —690 **1697**266—270 **1698**986—990 **1702**961 —965 **1704**636—640 **1712**111—115 **1714**621 —625 **1715**951—955 **1723**656—660 **1725**151 —155 **1728**011—015 **1730**906—910 **1731**291 —295 **1736**426—430 **1760**846—850 **1763**611 —615 **1764**826—830 **1767**156—160 **1774**981 —985 **1777**766—770 **1784**096—100 **1787**981 —985 **1793**531—535 **1798**551—555 **1819**576 —580 **1824**341—345 **1831**151—155 **1841**576 —580 **1850**721—725 **1852**101—105 **1854**631 —635 **1855**876—880 **1858**481—485 **1859**861 —865 **1865**276—280 **1869**041—045 **1871**846 —850 **1873**481—485 **1875**966—970 **1883**601 —605 **1888**771—775 **1892**616—620 **1899**056 —060 **1902**996—**1903**000 **1905**191—195 616 —620 **1917**161—165 831—835 **1925**111—115 **1938**651—655 **1950**191—195 **1952**851—755 **1955**776—780 **1961**711—715 781—785 **1962**341 —345 716—720 **1963**961—965 **1966**851—855 **1967**146—150 **1968**416—420.

Wypłata natychmiastowa od większych wygranyh w stosunku **100**%, od wygranych po **400** Fr. — **60**%.

Nazwa pap. proc.	Nominalna wartość	Wartość kuponu bieżącego od papierów procentowych w fenigach i setnych częściach														
		LIPIEC														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Papiery państwowe.																
5% Poż. Długoterminowa	M. 100	125.—	126.39	127.78	129.17	130.56	131.95	133.34	134.72	136.11	137.50	138.89	140.27	141.66	143.05	144.44
„ „ Krótkoterminowa	„ 100	—	1.39	2.78	4.17	5.56	6.95	8.34	9.72	11.11	12.50	13.89	15.27	16.66	18.05	19.44
4% „ Premjowa (Miljonówka)	„ 1000	3000.—	3011.11	3022.22	3033.33	3044.44	3055.55	3066.66	3077 77	3088.89	3100.—	3111.11	3122.22	3133.33	3144.44	3155.55
4% Bilety Skarbowe	„ 1000	666.66	677.77	688.89	700.—	711.11	722.22	733.33	744.44	755.55	766.66	777.77	788.89	800.—	811.11	822.22
Obligacje.																
6% Poż. m. s. Warsz. z 1915/6	R. 100	324.—	327.60	331.20	334.80	338.40	342.—	345.60	349.20	352 80	355.40	360.—	363.60	367.20	370.80	374.40
5½% „ „ „ „	„ 100	297.—	300 30	303.60	306.90	310.20	313.50	316.80	320.10	323.40	326.70	330.—	333.30	336.60	339.90	343.20
6% „ „ „ „ z 1917 r.	M. 100	—	1,66	3 33	5.—	6.66	8.33	10.—	11.66	13.33	15.—	16.66	18.33	20.—	21.66	23.33
4½% Poż. m. st. Warszawy (kanaliz.)	R. 100	187.11	189.55	191.97	194.40	196.83	199.26	201.69	204.12	206.55	208.98	211.41	213.84	216.27	218.70	221.13
5% Warsz. Poż. Przezorn. z 1920 r. / 5% B-ku Ziemiańskiego	M. 100	112.50	113.75	115.—	116.25	117.50	118.75	120.—	121.25	122.50	123.75	125.—	126.25	127.50	128.75	130.—
Listy Zastawne.																
4 1/5% Ziemskie	R. 100	21.87	24.30	26.73	29.16	31.59	34.02	36 45	38.88	41.31	43.74	46.17	48.60	51.03	53.46	55.89
„ „	M. 100	10.12	11.25	12.37	13.50	14 62	15.75	16.87	18.—	19.12	20 25	21.37	22.50	23.62	24.75	25.87
4% &	R. 100	19.44	21.60	23.76	25.92	28.08	30.24	32.40	34.56	36.72	38.88	41.04	43.20	45.36	47.52	49.68
5% m. Warszawy, Płocka i Siedlec	„ 100	243.—	245.70	248.40	251.10	253.80	256.50	259.20	261.90	264.60	267.30	270.—	272.70	275.40	278.10	280.80
4½% m. Warszawy	„ 100	218.70	221.13	223.56	225.99	228.42	230.85	233.28	235.71	238.14	240.57	243.—	245.43	247.86	250.29	252.72
5% m. Łodzi	„ 100	162.—	164 70	167.40	170.10	172.80	175.50	178.20	180.90	183.60	186.30	189.—	191.70	194.40	197.10	199.80
4½% „ „	„ 100	145.80	148.23	150,66	153.09	155.52	157.95	160.38	162.81	165.24	167.67	170.10	172.53	174.96	177.39	179.82
5% „ Częstochowy	„ 100	367.20	369.90	372.60	375.30	378.—	380.70	383.40	386.10	388.80	391.50	394.20	396.90	399.60	402.30	405.—
„ „ Kalisza	„ 100	324.—	326.70	329.40	332.10	334.80	337.50	340.20	342.90	345.60	348.30	351.—	353.70	356.40	359.10	361.80
„ „ Kielc i Suwałk	„ 100	450.90	453.60	456.30	459.-	461.70	464.40	467.10	469 80	472.50	475 20	477.90	480.60	483.30	—	2.70
„ „ Lublina i Radomia	„ 100	—	2.70	5.40	8.10	10.80	13.50	16.20	18.90	21.60	24.30	27.—	29.70	32.40	35.10	37.80
„ „ „	M. 100	—	1.25	2.50	3.75	5.—	6.25	7.50	8.75	10.—	11.25	12.50	13.75	15.—	16.25	17.50
„ „ Łomży	R. 100	448.20	450.90	453.60	456.30	459.—	461.70	464.40	467.10	469.80	472.50	475.20	477.90	480.60	483.30	—
„ „ Piotrkowa	„ 100	407.70	410.40	413.10	415.80	418.50	421.20	423.90	426.60	429.30	432.—	434.70	437.40	440.10	442.80	445.50
6% B-ku Kr. Hipotecznego	M. 100	—	1.50	3.—	4.50	6.—	7.50	9.—	10.50	12.—	13.50	15.—	16.50	18.—	19.50	21.—

RUCH KURSÓW GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

za czas od 7 czerwca do 24 czerwca 1922 r. włącznie.

Kursy przeciętne: tranzakcyjne lub między kursami „sprzedaż“ i „kupno“.

Objaśnienie: nieurzędowe — n.

I. Papiery procentowe. (Wartość nominalna rb. 100 = mk. 216).	Kupon płatny	7/6	24/6	naj-niższy	naj-wyższy
Papiery Państwowe.					
4% Poż. Pr. (Miljonówka)	$^{1}/_{10}$	1473	1485	1425	1525
Obligacje.					
6% Poż. m. Warsz. z 1915/16	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	—	235	235	242
5½% Poż. m. st. Warszawy	&	—	—	—	—
6% Poż. m. st. Warszawy z 1917 r. (Mk. 100). .	$^{1}/_{1}$-$^{1}/_{7}$	—	—	125	125
5% Warsz. Poż. Przezor. 1920 r. (Mk. 100) . .	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$		88	85	90
4½% Poż. m. Warsz. (kanal.)	$^{14}/_{1}$-$^{14}/_{7}$	—	—	—	—
5% Banku Ziemiańskiego	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	—	—	—	—
6% Polsk. B-ku Komunaln.	$^{1}/_{5}$-$^{1}/_{11}$	—	—	—	—
Listy Zastawne.					
4½% Ziemskie *)	$^{22}/_{6}$-$^{22}/_{12}$	258	235	235	258
4½% „ (Mk. 100)	&	$62^{5}/_{8}$	$58^{5}/_{8}$	56	$63^{1}/_{4}$
4% „	&	—	—	—	—
5% m. st. Warszawy*) .	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	237½	212½	200	240
4½% „ „ „ .	&	—	—	—	—
6% B-ku Kred. Hipotecz.	$^{2}/_{1}$-$^{1}/_{7}$	—	—	—	—
5% m. Łodzi serji VII .	$^{1}/_{5}$-$^{1}/_{11}$	—	—	—	—
4½% „ „ „ VI . .	&	—	—	—	—
5% „ Częstochowy . .	$^{15}/_{2}$-$^{15}/_{8}$	—	—	—	—
5% „ Kalisza . . .	$^{1}/_{3}$-$^{1}/_{9}$	—	—	—	—
5% „ Kielc	$^{14}/_{1}$-$^{14}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ Lublina	$^{1}/_{1}$-$^{1}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ „ (Mk. 100)	&	—	—	—	—
5% „ Łomży	$^{15}/_{1}$-$^{15}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ Piotrkowa . . .	$^{30}/_{1}$-$^{30}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ Płocka.	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	—	—	—	—
5% „ Radomia	$^{1}/_{1}$-$^{1}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ Siedlec	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	—	—	—	—
5% „ Suwałk	$^{14}/_{1}$-$^{14}/_{7}$	—	—	—	—
4½% Banku Ziemsk. Wileń.	$^{14}/_{1}$-$^{14}/_{7}$	—	—	—	—

II. AKCJE.	31-12 1921 Przeciętne: tranzakc. lub między „sprzedażą a kupnem“.	7/6	24/6	naj-niższy	naj-wyższy
Banku Dysk. Warszawsk	2600	3700	—	3200	3700
„ Handl. w Warsz.	2175	6200	6350	5600	6600
„ dla Han. i Przem.	3550	—	—	—	—
„ Zachodniego	1350	2562½	3625	2525	3650
„ Kredytow. w Warsz	2775	3350	3350	3300	3400
„ Tow. Spółdz. . .	3200	—	4500	4500	4500
„ Zjedn. Ziem. Pol.	960	1525	—	1300	1525
„ Przem. Warsz. . .	850	—	—	—	—
„ Kup. Łódzk. . .	625	—	700	700	700
„ Handl. w Łodzi .	975	—	—	—	—
„ Zw. Sp. Zarob. w Poz.	2312½	—	—	2300	2300
„ Małopolskiego . .	687½	—	—	—	—
„ Hipot. Akc. we Lw.	850	—	—	—	—
„ Pols. Przem. we Lw.	837½	—	—	—	—
„ Ziemsk. Kr. we Lw.	675	—	—	—	—
Tow. Cukr. „Czersk" . .	24000	—	—	—	—
„ „ „Częstocice“.	30000	—	45000	31000	45000
„ „ „Józefów" .	40000	—	—	—	—
„ „ „Konstancja"	55000	—	—	—	—
„ „ „Łyszkowice"	22000	—	—	—	—
„ „ „Michałów" .	35000	—	—	—	—
„ „ „Ostrowite" .	18000	—	—	—	—
Tow. Warsz. Fabr. Cukru	18800	33750	43133	33500	43500
„ Zawiercie	42500	—	—	—	—
„ Zakł. Żyrardowskich	54500	—	76500	70000	77000
„ Kijew. Sch. i S-ka.	3775	—	—	5800	5800
„ Fryderyk Puls . .	2000	—	—	—	—
„ Dr. Roman May. Poz.	4175	—	—	—	—
„ Lilpop, Rau & Loew.	2942½	3625	4000	3600	4025
„ K. Rudzki & S-ka .	1795	2495	2562½	2400	2575
„ Starach. Z. Gór. .	4058	5358	5167	5325	6225
„ Zakł. Ostrowieckich	$4606^{1}/_{4}$	7642½	8408	7350	8475
„ „Wulkan“	70000	—	—	—	—
„ W. Gostyński & S-ka	3350	—	—	—	—
„ Borman & Szwede .	27500	—	—	—	—
„ Konrad Jarn. & S-ka	27500	—	—	—	—
„ Ortw., Karas. i S-ka	1000	—	—	1200	1200
„ Warsz. Ub. od Ognia	20500	—	—	—	—
„ Ub. „Przezorność".	6500	—	—	—	—
„ „Łazy" (cement) .	22500	—	—	—	—
„ „Wysoka“ „ . .	6500	—	—	—	—
„ Firley „ . .	775	875	—	625	875
„ Warsz. Kop. Węgla	15850	6010	7625	6010	7700
„ Dróg Żel. Podjazd.	2400	—	—	—	—
„ Ł. J. Borkowski . .	1183	—	1387½	1200	1450
„ Bracia Jabłkowscy.	$1112^{1}/_{4}$	—	—	1775	1835
„ F. Dach. „Pustelnik"	3250	—	—	—	—
„ Warsz. Poż. na Z. R.	2200	—	—	—	—
„ Bud. i pr. hot. w War.	77500	—	—	—	—
„ „Pocisk"	808	—	—	—	—
„ „Siła i Światło" .	650	—	—	—	—
„ Przemysłu Drzewn.	1445	—	1575	1500	1600
„ Warsz. Handl. i Żegl.	1437	1750	1875	1750	1900
„ „Nafta Polska" . .	1900	1937½	1925	1800	2000
„ Polskie Handlowe .	—	—	—	—	—
„ Tomasz. F. Szt. Jedw.	—	—	—	—	—

III. Waluty i Dewizy. Kursy z 24 czerwca 1922 r.	Sprzedaż	Kupno	Dokonane tranzakcje
Ruble carskie 100 . . .	—	—	—
„ „ 500 . . .	—	—	—
„ „dumskie" 1000 .	—	—	—
„ „ 250 .	—	—	—
Dolary St.-Zjednoczon. .	4505	4465	4515—4530—4487½
„ kanadyjskie . .	—	—	—
Franki francuskie . . .	390.90	386.50	334—390—388.62½ Paryż
„ belgijskie . . .	371	367	368—369 Belgja
„ szwajcarskie . .	859	851	Szwajcarja.
Funty sterl.	—	—	19700—19850
Marki niemieckie . . .	—	—	13.45 — 13.50
Korony austrjackie . .	26.25	25.25	26.50 — 25.75 Wieden
„ czesko-słowackie	—	—	8750 Praga
„ szwedzkie . . .	—	—	—
„ duńskie	—	—	—
„ norweskie . . .	—	—	—
„ węgierskie . .	—	—	—
Lei rumuńskie	—	—	—
Liry włoskie	—	—	—
Marki fińskie	—	—	—
Floreny holenderskie. .	—	—	—
Dinary jugosłowiańskie.	—	—	—

*) Dotyczy listów na blankietach rublowych Rb. 100=216

WYDAWCA: Tow. „WAW“, *MIECZYSŁAW MAJCHER.* REDAKTOR: *ALEKSANDER JACKOWSKI.*

ZAKŁADY DRUKARSKIE F. WYSZYŃSKIEGO i S-ki, WARSZAWA, ZGODA 5.